

Siekiama gerinti konsulines paslaugas

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Siekdama pagerinti konsulinių paslaugų teikimą, sumažinti administracinę naštą piliečiams ir suderinti Konsulinį statutą su pakeistais ir keičiamais Lietuvos įstatymais Vyriausybė pritarė Konsulinio statuto kai kurių straipsnių pakeitimams ir papildymams ir teiks jo projektą Seimui.

Pataisytame Konsuliniame statute siekiama įtvirtinti, kad konsulinę pagalbą, konsulines funkcijas, kurios atliekamos piliečiams patekus į nelaimę, nukentėjus nuo nusikaltimų, esant bejėgiškos būklės arba susidarius kitoms aplinkybėms, teikia visos Lietuvos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos, išskyrus esančias prie tarptautinių organizacijų.

Taip pat siūloma nustatyti platesnį asmenų, galinčių gauti asmens grįžimo pažymėjimą, ratą.

Projekte yra siūloma atsisakyti reikalavimo legalizuoti Lietuvoje reziduojančių užsienio valstybių diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų išduodamus dokumentus, taip sumažinant administracinę naštą Lietuvos piliečiams ir kitiems asmenims.

Siūlomi Konsulinio statuto pakeitimai ir papildymai suderintų jį su pakeistais ir keičiamais Paso įstatymo straipsnių pakeitimais ir papildymais, Seime nagrinėjamu Notariato įstatymo pakeitimo projektu.

V. Ušackas: „Juntamas Rusijos noras atversti naują puslapį.“

Užsienio reikalų ministras V. Ušackas. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Ir Lietuva, ir Rusija suinteresuotos normalizuoti dvišalius santykius. Maskva esanti pasirengusi šioje srityje „atversti naują puslapį“.

Tai Lietuvos užsienio reikalų mi-

nistras Vygaudas Ušackas pareiškė po Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) posėdžio, kuriame svarstyti Lietuvos ir Rusijos santykiai.

„Bendras nusiteikimas yra. Iš Maskvos gauname ženklų, kad jie pasirengę atversti naują puslapį, pripažįstant, kad ne dėl visų klausimų sutarsime“, – teigė V. Ušackas.

Jis sakė, kad dabar Lietuvos ir Rusijos dvišaliai santykiai yra „žemiau dugno ribos“. „Šiuos santykius esame suinteresuoti atgaivinti, remiantis mūsų abipuse pagarba“, – tvirtino UR ministras.

Anot jo, teigiamą Maskvos nusiėikimą liudija jau pareikštas pritrimas įsteigti dvišalę komisiją dėl bendradarbiavimo teisėtvarkos klausimais. Vasarį numatomas šios komisijos posėdis Kaliningrado srityje. Susitikimo darbotvarkėje – Lietuvos verslininko Stanislovo Juciaus dingimo bylos svarstymas. Statybų bendrovės „Roslitstroj“ vadovas ir vienas iš savininkų S. Jucius dingo Kalining-

rade 2007 m. balandžio 18 d. Ši byla iki šiol nebaigta.

V. Ušacko teigimu, naują Maskvos požiūrį liudija ir planuojama Rusijos užsienio reikalų viceministro Vladimir Titov kelionė į Vilnių politiniams pasitarimams. Taip pat šiuo metu rengiamas dvišalis susitarimas dėl palengvinto judėjimo per sieną asmenims, 30–50 km spinduliu gyvenantiems Lietuvos ir Rusijos teritorijoje.

V. Ušackas teigė, kad Lietuva pasiryžusi toliau kelti sovietų okupacijos žalos atlyginimo klausimą, nors Rusija nepasirengusi ir nesuinteresuota šiuo metu jį svarstyti. „Mes manome, kad turime pirmiausia sukurti palankią visuomeninę aplinką, supratimą Europos Sąjungoje. Todėl yra keletas priemonių, kurias vykdysime su Europos Parlamento, Seimo nariais. Geriau supažindinsime Europos, Rusijos visuomenę su komunizmo režimo padarytais nusikaltimais žmonijai“, – sakė UR ministras.

„Reuters“: Lietuva eurą įsives 2013 m.

Vilnius, vasario 4 d. (Alfa.lt) – 20 iš 30 apklaustų specialistų mano, kad Lietuva, Vengrija, Estija, Lenkija ir Čekija galės įvesti eurą jau 2013 m, rodo „Reuters“ atlikta apklausa.

Lietuvos banko pirmininkas Reinoldijus Šarkinas praėjusią savaitę sakė, kad eurui įsivesti Lietuvoje „reali data yra 2011–2012 metai“.

Estija ketina pereiti prie euro

2011 m., pareiškė Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves. „Estija ketina imtis energingų veiksmų biudžeto deficitui mažinti ir būti pasirengusi pereiti prie euro 2011 m.“, – sakė Estijos prezidentas susitikime su Lietuvos ministru pirmininku Andriumi Kubiliumi ir pridūrė, kad tai bus pasiekta „skausmingu didžiausių išlaidų biudžete mažinimu“.

Specialistų nuomone, prisijungti prie euro zonos Latvijai labiausiai trukdo infliacija. Šiuo metu visos išvardytos šalys išgyvena finansų krizę, tačiau į ateitį žiūri viltingai. Vengrijos premjeras Ferenc Gyurcsany pareiškė, kad visų pirma šalis turi ne prognozuoti euro įvedimo datą, o parengti veiksmingą ekonominę ir socialinę programą, rašo „Guardian“.

Šiame numeryje:

- Lietuvių telkiniuose. Benediktas XVI palaimino Rochester, NY lietuvius (p. 2)
- Apie Lietuvos politiką (p. 3)
- „Draugo“ lietuviukai (p. 4)
- Straipsnis apie Vilnių „Chicago Tribune“ (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Mūsų stalui. Imbieras ir kardamonas (p. 8)
- Pinklės (35) (p. 9)
- Neilgai gyvenęs, daug padaręs (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.66 LT
1 EUR — 3.45 LT

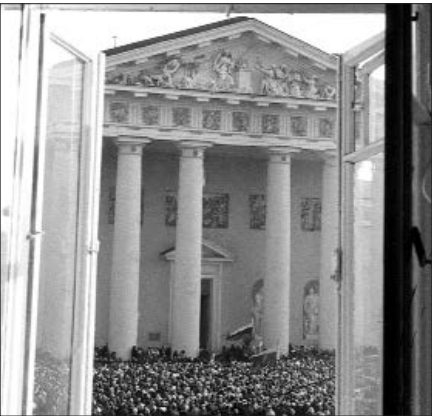
Vilniaus arkikatedra pažymi atšventinimo 20-metį

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Vasario 5 d. sukanka 20 metų, kai buvo iškilmingai atšventinta Vilniaus arkikatedra, taip pat prieš du dešimtmečius į pagrindinę šventovę sugrąžintos šventojo Kazimiero relikvijos. Arkikatedros atšventinimo ir šv. Kazimiero relikvijų grąžinimo sukakties renginiai vyks visą mėnesį.

Vilniaus šv. Stanislovo ir šv. Vladislovo arkikatedra bazilika – paminklas Lietuvos krikštui, pastatyta pirmosios krikščionių šventovės vietoje, pačioje miesto širdyje, pilies papėdėje, išgyveno daugelį svarbių sostinės bei visos šalies istorinių įvykių.

Dėl dažnų gaisrų, karų bei nepatvaraus po pamatais esančio grunto Vilniaus katedra buvo ne kartą perstatoma. Katedros pertvarkos darbai buvo baigti 1801 m. Fasado skulptūros 1950 m. buvo nugriautos ir sunaikintos, o 1993 m. vėl atstatytos.

1889 m. Vilniaus katedrai suteiktas bazilikos vardas. 1925 m., įkūrus Vilniaus arkivyskupiją, ji tapo arki-

Ši šventovė brangi kiekvienam katalikui. **Vladimiro Gulevičiaus** (ELTA) nuotr.

katedra. 1949 m. šventovė sovietų okupantų buvo uždaryta, net ketinta joje įrengti garažą ar dirbtuves, tačiau 1956 m. įrengta paveikslų galerija.

1988 m. rudenį Arkikatedra grąžinta tikintiesiems. 1989 m. vasario 5 d. Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius iškilmingai atšventino arkikatedrą, buvusią uždarytą tikintiesiems 40 metų.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 02-04-09

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Sakoma, jog bėdos po viena nevaikšto. Tai ypač tinka šiam ekonominiam sunkmečiui. Prėjusią savaitę JAV pašto vadovas John E. Potter pranešė Kongresui, jog dėl milžiniško deficito Amerikos paštas gali būti privestas vietoj šešių dirbti tik penkias dienas. Dar neaišku, ar siūloma nedarbo diena bus šeštadienis ar, pavyzdžiui, antradienis, kuris, pasak Potter, yra kol kas viena mažiausiai apkrautų savaitės dienų pašte. Jei JAV paštas iš tiesų ateityje nedirbs antradienį, mūsų dienraščiai tai nebūtų gera žinia. Greičiausiai tokia žinia nebūtų ir skaitytojams, kurie JAV paštui ir šešias dienas dirbant, skundžiasi labai prastu ir vis labiau vėluojančiu „Draugo“ pristatymu.

Vyr. redaktorė
Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

LIETUVIŲ TELKINIAI

ROCHESTER, NY

Garbingi popiežiaus Benedikto XVI palaiminimai

REGINA JUODEIKIENĖ

2008 metų spalio 10–12 d., Rochester, NY Šv. Jurgio parapija atšventė 100-to metų jubiliejų. Artėjant šiai sukakčiai, kilo mintis paprašyti Popiežiaus Benedikto XVI palaiminimų mūsų parapijos parapijiečiams. Jubiliejinis komitetas tam pritarė. Išrinkti kandidatus nebuvo lengva. Rochester Lietuvių Bendruomenė turi daug gerų, darbščių ir lietuvybei pasiaukojusių žmonių.

Pirmąjį Šv. Tėvo palaiminimą gavo Pranas ir Nancy Mockevičiai. Prano tėvai, Kazimieras ir Anelė Mockevičiai, į Ameriką atvyko apie 1916–1920 metus. Pranas jau gimęs JAV, turėjo vieną seserį ir du brolius, kurie buvo kunigai. Brolis kun. Kazimieras yra jau iškeliavęs Amžinybėn, o brolis Domininkas dar ir šiandien yra šv. Jurgio parapijos klebonas. Pranas daug metų patarnavo savo broliams. Tai labai kruopštus, nuoširdus ir atsakingas žmogus. Paprastai kunigai yra daugiau matomi, bet Prano tylus patarnavimas ne ką mažesnis. Ypač dabar, kai kunigas Domininkas Mockevičius yra jau garbingo amžiaus ir jam reikalinga nemaža pagalba.

Antrąjį Popiežišką palaiminimą gavo Stasys ir Irena Ilgūnai. Atvyko į JAV 1948–1950 metais ir priklauso antrajai lietuvių atvykėlių ir valstijos kartai. Jų pripažinti nuopelnai – gerumo darbai, liudijantys apie šių žmonių meilę artimui. Irena ir Stasys savo laiku aktyviai dalyvavo šv. Jurgio parapijos gyvenime. Stasys giedojo chore, dirbo kultūrinėje veikloje, buvo radijo valandėlės „Dainos Aidai” pranešėjas bei ilgametis Skautų vadas. Tai žmogus, gyvenęs tautiškumo, lietuviško patriotizmo dvasia, o kartu buvo ir religingumo simbolis jaunajai Amerikos lietuvių vaikų kartai.

Palaiminimai buvo gauti Kalėdų savaitę ir įteikti per šv. Kalėdų Bernelių Mišias. Tačiau Irenai ir Stasiui Ilgūnams Šv. Tėvo palaiminimas buvo įteiktas anksčiau, nes Stasys Ilgūnas keletą paskutinių mėnesių kovojo su sunkia liga ir š. m. sausio 4 dieną iškeliavo į Amžinojo Tėvo na-

Iš kairės: klebonas Domininkas Mockevičius ir Pranas Mockevičius.
Eugenijaus Vidmanto nuotraukos

mus. Tegul bus lengva Amerikos žemė, priglaidusi šį nuostabų lietuvių.

Trečiosios kartos atstovai labai vertina LR garbės konsulo Rochester, NY Rimo Česonio nuoširdžią ir svarbią pagalbą. Tai žmogus, kuris drąsiai pasakė, kad „trečiosios bangos” atvykėliai turi būti priimti į vietines Lietuvių Bendruomenes, įtraukti į jų veiklą, turi būti surasta bendra kalba ir dirbama kartu, pabrėžė, kad esame vienos tautos vaikai.

Gražus, rūpestingas bendravimas su naujai atvykusia lietuvių karta pasireiškia ir Romos Česonienės asmenyje. Ji Rochester, NY atgimusių lituanistinės mokyklėlės sumanytoja, kuri sėkmingai dirba jau ketvirtą dešimtį metų. Rimas ir Roma Česoniai globoja jaunuosius lietuvius, susibūrusius į „Baltų vaikai” organizaciją, neretai ir savo namus skiria įvairiems renginiams. Česonių šeima buvo pagrindiniai rėmėjai šv. Jurgio parapijos jubiliejaus šventės svečiams, mergaičių chorui iš Radviliš-

kio. Rūpinosi jų apgyvendinimu, užimtumu, maitinimu, kelionių ir išlaidų padengimu. Romos ir Rimo Česonių šūkis – „Naujoji ateivių iš Lietuvos karta yra Amerikos lietuvių parapijų ir organizacijų išlikimas bei ateitis!”

Česonių šeimai šio garbingo palaiminimo prašė ne parapijos komitetas, o trečiosios bangos jaunimas – „Baltų vaikai” ir asmeniškai kun. Gintaras A. Jonikas iš Lietuvos, laikinai dirbantis ganytojišką darbą Šv. Jurgio parapijoje.

Palaiminimas – tai Popiežiaus Benedikto XVI portretas su apačioje užrašytais žodžiais: „Popiežius Benediktas XVI (gavusiųjų palaiminimą vardai ir pavardė) suteikia apaštalinį palaiminimą už nuopelnus Rochester, NY Šv. Jurgio parapijai, meldamas jiems gausių Dievo malonių už pasiaukojimą ir rūpestį.”

Šie garbingi palaiminimai ne tik garbė gavėjams, bet ir visai Rochester, NY Lietuvių Bendruomenei.

Iš kairės: garbės konsulas Rochester, NY Rimas Česonis, Roma Česonienė ir kunigas Gintaras Jonikas.

LIETUVOS POLITIKA

GALIMOS TARPTAUTINĖS ĮTAMPOS

MAŽINIMO AKIVAIZDOJE

KESTUTIS GIRNIUS

Atšyla Amerikos ir Rusijos santykiai. Ne dėl meilės, bet dėl reikalo. Prezidentai Barack Obama ir Dmitrij Medvedev jau kalbėjo telefonu, sutarė, kad reikia įveikti tarpusavio santykių sąstingį. Jie veikiausiai susitiks balandžio 2 dieną. Kitą savaitgalį tarptautinėje saugumo konferencijoje Miunchene gali susitikti JAV viceprezidentas Joe Biden ir Rusijos vicepremjeras Sergej Ivanov.

Švelnėja Rusijos retorika. Premjeras Vladimir Putin savo kalboje Davose apsiėjo be įprastų išpuolių prieš Vakarus. Rusija daro užuominų, kad ji ketina sustabdyti planus išdėstyti Kaliningrado srityje raketą „Iskander“, neva dėl to, kad Obama nesku ba Čekijoje ir Lenkijoje dislokuoti priešraketinio gynybos skydo.

Kariniu požiūriu Rusija daug ko neatsisako. Raketos „Iskander“ veikiausiai nebus parengtos naudoti iki 2015 metų, o jų įkurdinimas nepakeis strateginės pusiausvyros tarp Rytų ir Vakarų. Tolimojo nuotolio branduolinės raketos liks pagrindinis Rusijos strateginis ginklas.

Užuominos apie „Iskander“ turi simbolinę reikšmę. Apie galimą jų įrengimą Medvedev pirmą kartą prabilo lapkričio 5-ąją, būtent dieną po to, kai Obama buvo išrinktas JAV prezidentu. Dabar atsiribojama nuo šio šiurkštaus mėginimo įbauginti naująjį prezidentą.

JAV ir Rusija pradės kalbėti, nes nėra kitų alternatyvų. Ir labiausiai įtemptais šaltojo karo momentais, pvz., per Kubos raketų krizę ar po Afganistano invazijos, dialogas nebuvo nutraukiamas ilgesniam laikui.

Yra apie ką kalbėti. Amerikai reikia Rusijos pritarimo, siekiant taikyti griežtesnes sankcijas Iranui dėl jo branduolinės programos arba didinti spaudimą Šiaurės Korėjai. Talibams ir jų šalininkams pradėjus Pakistane puldinėti ir naikinti karines priemones į Afganistaną vežančius sunkvežimius, Washington, DC tariasi su Rusija ir Vidurio Azijos šalimis dėl leidimo per jų teritoriją gabenti šiuos reikmenis.

Maskva taip pat turi pagrindo siekti dialogo. Tarptautinė finansinė krizė smarkiai apkarpė Rusijai sparnus. Rusijos bendrovių akcijų vertė smuko dviem trečdaliais, Vakarų investuotojai ištraukia savo kapitalą, gerokai sumažėjo rublio vertė, nepaisant atkaklių ir brangių centrinio banko pastangų ją išlaikyti.

Antra vertus, Rusija gali būti rami, žinodama, kad Gruzija ir Ukraina greit netaps NATO narėmis. Vakarų susižavėjimas Gruzija baigia iširti. Lapkritį tapo akivaizdu, kad Gruzijos valdžios aiškinimai apie karinį konfliktą su Rusija neatitiko tikrovės. Kyla vis daugiau abejonių dėl Gruzijos demokratijos. Prieš savaitę įtakinga JAV nevyriausybinių organizacija „Freedom House“, kurios negalima kaltinti pataikavimu Kremliui, paskelbė, kad Gruzija iškrito iš demokratinų šalių gretų, pažymėjo didėjančią prezidento Mihail Saakašvili autoritarizmą.

Dujų karas nepuošė nei Rusijos, nei Ukrainos. Bet jis brangiau kainuos Ukrainai, kuri, kitaip nei Rusija, siekia tapti ES nare, tad turėjo atsakingiau elgtis savo būsimų partnerių atžvilgiu.

Santykių atšilimas nėra amžinas.

Rusija ir JAV yra varžovės, ne bičiulės. Bet kintanti konjunktūra turėtų paskatinti Lietuvą tvirčiau žengti vadinamosios pragmatinės užsienio politikos linkme. Šios politikos rėmai dar nenubrėžti, bet veikiausiai ji bus santūresnė, ne tokia deklaratyvi. Priešingu atveju, didės pavojus, kad Lietuva vėl taps balta varna. Tiesa, Lenkijos prezidentas Lech Kaczynski toliau iš peties kritikuoja draugus ir priešus, bet net Lenkijos vyriausybė demonstratyviai atsiriboja nuo jo.

Vadinamoji vertybių politika – taip jos puoselėtojai nesikuklindami vadina savo išgalvotą liniją – teoriškai siekė stiprinti demokratiją, teisės viršenybę, stabilumą Lietuvos kaimynystėje. Esą Lietuva iš dalies tęsė normomis grindžiamą Šiaurės Europos šalių politiką, iš dalies ją papildė ypatingomis išvalgomis ir patirtimi, kurias įgijo tarybinės, gal net carinės, okupacijos metais.

Jei ir buvo siekiama sekti Šiaurės Europos šalių pavyzdžiu, Lietuva gerokai atsitolino nuo kompromisų siekiančių kaimynų savo kovinga retorika, nenoru nusileisti, įsijautimu į teisulio vaidmenį.

Vadinamosios vertybių politikos puoselėtojai ne kartą pabrėžė, kad jie geriau pažįsta ir supranta rusus negu naivūs, lengvai apgaunami vakariečiai. Karti okupacijos patirtis neva Lietuvai suteikia kitiems nepasiekiamų įžvalgų. Šis didžiavimasis neįprasta patirtimi ir žiniomis nėra pagrįstas. Politiką Rusijos atžvilgiu didele dalimi nustatė jauni žmonės, kurie buvo paaugliai ar studentai, kai žlugo tarybinė imperija. Kur ir kaip jie įgijo savo ypatingų įžvalgų? Bet tai kita tema.

Jei Lietuva nekeis politikos arba bent nešvelnins savo retorikos, ji gali vėl tapti atskirta. Pravartu prisiminti, kad pernai sausio mėnesį interviu dienraščiui „The Financial Times“ prezidentui Valdui Adamkui užsiminus apie galimą šaltojo karo atsinaujinimą JAV užsienio reikalų ministrė Condoleezza Rice pavadino prezidento pastabas „hiperbolizuota nesąmone“. Yra manančiųjų, jog išankstinės nuostatos labiau lemia Lietuvos politiką negu kokios nors ypatingos įžvalgos ar supratimas.

Tai nereiškia, kad Lietuva turi nutilti ir sėdėti sudėjusi rankas. Svarbu labiau koordinuoti savo veiksmus su Baltijos šalimis. Tuščiai skamba ES raginimai vieningai veikti ir kurti bendrą energetikos politiką, kai Lietuva negali susitarti su artimiausiais kaimynais nei dėl naujos atominės jėgainės, nei dėl elektros tiltų į Vakarų. Reikia siekti glaudesnių santykių su Šiaurės šalimis, palaikyti ES Rytų partnerystės iniciatyvą, skirti jai daug dėmesio ir jėgų.

Nereikia pasiduoti menkavertiškumo kompleksui, bet negalima užmiršti, kad Lietuva yra maža ir neįtakinga šalis. Kai prezidentas Viktor Juščenka keliavo po Europą, siekdamas pataisyti po dujų karo pašlijusį Ukrainos prestižą, jis neužsuko į Vilnių dėl puikiai suprantamų priežasčių.

Jei naujoji Vyriausybė ir prezidentas to norės, Lietuva gali likti pagrindinė Gruzijos rėmėja ES. Tačiau būtų klaida toliau sutapatinti Gruziją su jos prezidentu, užmerkti akis ir nematyti jo abejotinų veiksmų. Besąlygiškai remdama Saakašvili, Lietuva skatina jo neatsakingą elgesį, kai reikėtų jį sutramdyti.

Alfa.lt

Prezidento George Walker Bush palikimas

I dalis

ALEKSAS VITKUS

Aštuonerius (2001–2008) metus buvęs Amerikos prezidentu, George W. Bush pasitraukė į priverstinę pensiją dėl JAV Konstitucijos 1951 m. priimtose dvi kadencijas ribojančios pataisos. Taip žiniasklaidos įvairiai vertinamas, o paskutiniu laiku dažniausiai pikta kritikuojamas, Ameriką tvarkyti jis paliko naujam prezidentui Barack H. Obama.

Pasiekti Baltuosius rūmus prezidentui Bush buvo sunkiau negu bet kuriam kitam Amerikos prezidentui, nes jo 2000 m. kovoje prieš demokratų kandidatą, buvusį viceprezidentą Al Gore pergalė paaiškėjo tik įsikišus Aukščiausiesiems Floridos ir JAV teismams, praėjus penkioms savaitėms po rinkimų.

Dabar gal būtų gera proga bent trumpai užmesti akį į Bush kadencijos laikotarpį, paminint kai kuriuos būdingesnius jo politikos, vidaus ir užsienio sprendimus ir jų vykdymą.

Vos įžengęs į Baltuosius rūmus, Bush pasirašo stambų, daugiau nei 1 trilijono dol. mokesčių sumažinimo įstatymą, kurį, nors ir mažesniu mastu, pakartoja po dvejų metų. Netrukus jis pasirašo įstatymą dėl laisvos prekybos (NAFTA) visame Vakarų pusrutulyje, įskaitant JAV, Kanadą, Meksiką ir Pietų Amerikos valstybes. Ši Bush tėvo pradėta ir toliau sūnaus plečiama teoriškai nepriekaištinga, bet politiškai kontroversinė idėja paliko Ameriką su gerokai sumažėjusia vietine pramone, kurios buvę kraštui reikalingi gaminiai dabar ateina iš Kinijos ir kitų Azijos valstybių.

Pasaulis nustemba, kai pačioje savo kadencijos pradžioje Bush atšaukia Ameriką iš Kyoto sutarties dėl pasaulio klimato kaitos suvaldymo. Nors iš principo Bush ir rėmė Kyoto nutarimus, Kongresui jų patvirtinti nepateikė, aiškindamas, kad leidžiamo į atmosferą anglies dvideginio (CO2) ir panašūs suvaržymai gali neigiamai paveikti JAV pramonę. Nepatiko jam ir tai, kad ta pačia sutartimi Kinija, labiau teršianti orą negu JAV, buvo gavusi ne visai pateisinamų lengvatų.

Jam dar naujose pareigose gerai nesušilus įvyksta ir didysis 2001 m. rugsėjo 11 d. teroro išpuolis, pareikalavęs beveik 3,000 amerikiečių gyvybių. Bush į jį ugningai reaguoja, ir jo populiarumas pakyla iki 90 proc. Jau kitą mėnesį Bush siunčia kariuomenę į Afganistaną ieškoti įtariamų teroristų. Sugauti įtariamieji yra patalpinami specialioje naujai sukurtoje Guantanamo Bay Kubos stovykloje, kurią Obama šimet, tik įžengęs į Baltuosius rūmus, pažadėjo kuo greičiau uždaryti. Spalio 26 d. Bush pasirašo drastišką „USA Patriot“ įstatymą, kuriuo buvo labai išplėstos valdžios teisės stebinti, ieškant ir traukiant atsakomybėn bet ką, įtariamą galimu teroro išpuoliu. Liberalai įstatymą vadina nekonstituciniu.

Apibendrinamas savo pirmuosius prezidentavimo metus Bush pavadina Iraką, Iraną ir Šiaurės Korėją esant pasaulinio blogio ašimi (axis of evil), iššaukiančiais („bring them on“) pareiškdamas, jog, reikalui esant, Amerika turės teisę pati pirma užpulti bet kokią ją grasinančią valstybę. Netrukus jam pavyksta paveikti Kongresą, leidusį jam naudoti jėgą prieš Iraką. Nors Jungtinių Tautų organizacija ir nepritaria tokiame JAV žygiui prieš Iraką. Tam priešinosi Rusija, Kinija, Prancūzija ir Vokietija. Bush, padedant tik Anglijai, gąsdindamas amerikiečius, jog Irakas turi „masinio naikinimo ginklus“ (WMD), 2003 m. kovo 19 d. pradeda prieš Iraką dar ir šiandien besitęsiantį karą. Po trijų savaičių užimama Irako sostinė Baghdad. Netrukus (2003 m. gruodžio 13 d.) yra sugaunamas ir pats Irako vadovas Saddam Hussein. Priimamas ir įstatymas, reikalaujantis didesnės mokyklų atsakomybės vaikų mokyme („No Child Left Behind“). Pirmosios kadencijos metu priimami ir du reikšmingi pajamų ir palikimo mokesčių sumažinimo įstatymai.

2004 m. lapkričio rinkimuose Bush labai nežymia persvara nugali demokratų partijos oponentą sen. John Kerry, kur tik vienos valstijos – Ohio – balsai jam nulėmė pergalę. Buvęs populiariu prezidentu per visą savo pirmąją kadenciją, jo populiarumas antros kadencijos metu pamažu krito, kol pagaliau tik 19 proc. amerikiečių pasisakė einą už jo politiką.

Kalbos apie belaisvių kankinimą 2002 m. įrengtuose Abu Ghraib ir Guantanamo kalėjimuose dažnėja, ir Bush populiarumas dar sumažėja, kai jo administracijos saugumo organai yra apkaltinami nelegaliais telefonų pokalbių pasiklausymais. O karas prieš Iraką vis dar vyksta ir nesimato jo galo. Padėtis kiek pagerėja, kai 2007 m. Bush į Iraką pasiunčia papildomų 21,500 vyrų kariuomenę, o krašto valdžią perduoda pačiai Irako išrinktai vyriausybei.

Bush mėginimai pakeisti socialinio ir sveikatos aprūpinimo įstatymus nepriimami, abejojančioje tautoje neradę pakankamo pritarimo. Kiek vėliau (2005 m. rugpjūčio 29 d.) Louisiana ir kitas kaimynines valstijas nusiaubia milžiniška Katrinos vardu pavadinta audra. Bush administracija yra tuojau apkaltinama dėl perdėm lėto atsako į tą didžiulę nelaimę. 2006 m. neprezidentiniuose rinkimuose respublikonai praranda Atstovų rūmų ir Senato daugumą. Dėl to prezidento veiksmingumas gerokai nukenčia, nors dėl 2007 m. prasidėjusio ekonominio nuosmukio demokratai ir toliau kaltina prezidentą. Atėjus 2008 metams, Amerikos ekonomika dar labiau susvyruoja, ypač pristojus namų statybai ir pradėjus kristi jų kainoms. Netrukus žlugo keli stambūs bankai ir kitos finansinės įstaigos. Kai kurias jų išsigandusi vyriausybė bandė gelbėti spalio 3 d. 750 mlrd. dolerių pagalbos („bailout“) paketu, skubiai, be jokio didesnio ar geriau apgalvoto plano.

„DRAUGO“

lietuviškai

Redaktorė *Laima Apanavičienė*
laimaa@hotmail.com

Maironio lituanistinėje mokykloje paminėta Sausio 13-oji

Sausio 13-osios išvakarėse Lietuvos miestuose įsiliepsnojo laisvės laužai. Sausio 13-ąją vyko minėjimai, pagerbiant 14 žuvusiųjų ir šimtus sužeistųjų.

Maironio lituanistinės mokyklos vyresniųjų klasių mokiniai, paruošti mokytojos Gražinos Sturonienės, su didele rimtimi ir susikaupimu paminėjo Sausio 13-osios įvykius.

Moksleivių lūpose skambėjo klausimas ir atsakymas – ar buvo įmanoma Sausio 13-ąją barikadomis atlaikyti Raudonosios armijos priešus, ar buvo įmanoma laimėti prieš nugalimus? Taip, tai tapo stebuklingai įmanoma, įmanoma pasiekti pergalę ne ginklais ir ne jėga, bet drąsa, vienybe ir gilia meile brangiai Rūpintojėlių žemei.

Giesmes atliko ir vargonais grojo muzikos mokytojai Dalia Lietuvninkienė ir Algimantas Barniškis.

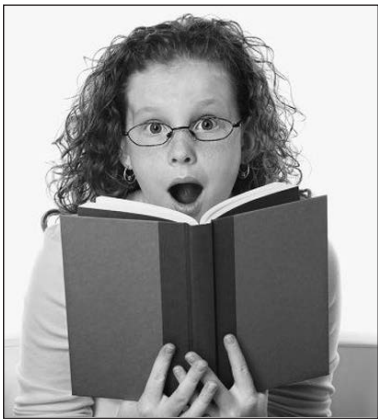
Kritusiems didvyrių mirtimi už Lietuvos laisvę moksleiviai uždegė žvakutes, padėdami jas prie altoriaus Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje. Skambėjo mokinių tariami žodžiai: „Mirdami jūs tarėte ‘Lie-tu-va’ ir tą žodį nunešėte į dangų bei padėjote prie Dievo kojų. Jūs buvote išrinktieji, jūs buvote: Loreta Asanavičiūtė, Virginijus Druskis, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas, Algimantas Petras Kavoliukas, Vytautas Koncėvičius, Vidas Maciulevičius, Titas Masiulis, Apolinaras Povilaitis, Alvydas Matulka, Ignas Šimulionis, Vytautas Vaitkus”.

Žuvusieji buvo pagerbti malda.

Nuotraukose: Maironio lituanistinės mokyklos, Lemonte, mokiniai Sausio 13-osios minėjimo metu.

Živilės Ramašauskienės tekstas ir nuotr.

Kas naujo internete?

Šiais laikais Jūs, kaip ir daugelis, naudojate internetu. Tačiau iš savo patirties žinau, kad daugiausia vaikai internetinėse svetainėse žaidžia žaidimus. Tačiau čia galima rasti ir kitų įdomių dalykų.

Noriu Jus supažindinti su linksmiausia mokytoja internete. Ją surasite atsivertę tinklalapį **www.mokytoja.lt**. Ką siūlo šis tinklalapis?

Knygos internete

Mėgsti skaityti? Pabandyk paskaityti internete! Juk tai labai patogu – nereikia eiti į biblioteką ar knygyną. Visos knygos pasiekiamos vienu pelės paspaudimu. Šiame skyrelyje rasi kelias nuorodas į svetaines, kuriose yra publikuojamos mano mėgstamos knygos. Tikiuosi, rasi ką nors įdomaus.

Dailė ir darbeliai

Mėgsti piešti, karpyti, klijuoti, gaminti darbelius? Tada šis skyrelis kaip tik tau. Rasi daug idėjų, kaip pasigaminti darbėlį, susipažinsi su meno istorija, žymiausiais dailininkais ir jų kūrinių, išsiaiškinsi pagrindinius dailės principus ar tiesiog papramogausi.

Mokslas

Domiesi astronomija, gamta, istorija, moksliniais eksperimentais? Norėtum sužinoti daugiau? Čia rasi daug informacijos mokslinėmis temomis.

Žaidimai, įvairenybės

Linksmi žaidimai, įdomybės, naudingi patarimai visiems, kurie nori linksmai praleisti laiką.

Matematika

Mėgsti žaisti matematinius žaidimus, spręsti galvosūkius? Išbandyk savo jėgas žaisdamas šiuos žaidimus.

Apsilankę šiame puslapyje rasite ir daugiau nuorodų, o jomis pasinaudoję galėsite pakeliauti po mokslo ir žinių pasaulį.

Redaktorė

Kodėl katinėlis buvo šlapias?

Tomukas labai mylėjo visokius gyvius: ir tuos, kurie keturiomis bėginėja, ir tuos, kurie vandenyje plaukioja, ar laisvi ore skrajoja. Savo kambaryje jis turėjo dešimt margų, žvilgančių žuvelių, besitaškančių džiuliuame akvariume, vieną žalią vėžliuką su trispalve vėliava ant kiauto (vėliavėlę pats Tomukas ten aliejniais dažais nutapė) ir rudai margą katiniuką.

Su vėžliuku daug žaidimų neišgalvosi: jis mieliau tūno savo stikliniame inde tarp akmenukų, į žalią kiautuką sulindęs. Žuvytės taip pat menki draugai: pliuškenasi, uodegomis vinguriuoja ir su Tomuku neužsiima.

Bet katinėlio – pilni namai. Jis ir paskui kamuoliuką bėga, ir šokinėja, o pavargęs atsitupia Tomukui ant kelių ir purpuodamas snūduriuoja. Vis dėlto katinėlis už vis labiausiai mėgo tupėti prie akvariumo ir stebėti aukšines žuvelės. Tas užsiėmimas jam niekuomet nenusibosdavo. Kartais mėgindavo koją vandenin kyštelėti, bet mama jį tuoj apibardavo. Žuvelės gaudyti buvo griežtai draudžiama.

Kartą tėveliai su Tomuku išvažiavo aplankyti dėdę Juozą. Katinė-

lis, vienas namie likęs, nutarė pažvejoti. Jis ir taip mėgino, ir šiaip mėgino – kišo koją į vandenį, bandė dantukais žuvytę sugriebti, bet auksinukės buvo vikrios, linksmos ir katinas tik ūsus sušlapo. Tada jis visomis keturiomis užsirangė ant akvariumo viršaus ir nuleido į vandenį savo uodegėlę – gal ims ir prisikabins kokia neatsargi žuvelė?

Laukė katinėlis, laukė, kol kojelės ant siauručių akvariumo kraštų pavargo. Ėmė viena ir paslydo! Katiniukas neišlaikė pusiausvyros ir, garsiai kniaukdamas, pliumptelėjo į vandenį. Nutiško vanduo į visas puses, žuvelės nėrė šalin, garsiai pliaukšėdamos uodegomis, net vėžliukas iškišo galvutę iš kiauto pasižiūrėti, kas čia per sujudimas.

Kai Tomukas grįžo namo, visur vėl viešpatavo ramybė. Žuvytės tingiai plaukiojo, vėžliukas snaudė savo kiautelyje. Tik margasis katiniukas buvo visai šlapias. Tomukas niekaip negalėjo suprasti, kas atsitiko mylimam kačiukui. Jis mėgino klausinėti mamytę, bet ši tik šypsojosi. Gal žinojo? Juk mamytės labai daug dalykų žino...

Danutė Bindokienė

INFORMACINIS STRAIPSNIS APIE VILNIŲ „CHICAGO TRIBUNE”

EDVARDAS ŠULAITIS

„Europos naujausieji deimantai” („Europe's Newest Diamonds”) – taip vadinasi straipsnis, išspausdintas viename iš didžiausių JAV dienraščių „Chicago Tribune” (2009 m. sausio 11 d.). Publikacijoje kalbama apie 2009-ųjų Europos kultūros sostines: Austrijos Linzą (Linz) ir Lietuvos Vilnių.

Šiems miestams ir juose ruošiamiems renginiams nušviesti skirta bent porą minėto dienraščio kelionių skyriaus puslapių. Iš jų sužinome, kad tradicija kiekvienais metais rinkti Europos kultūros sostines gyvuoja nuo 1985 m. ir kaskart šį sąrašą papildoma naujos vietos (pernai tokiomis sostinėmis buvo Anglijos Liverpulis (Liverpool) ir Norvegijos Stavanger).

J. D. Brown ir Margaret Backenheimer parašytas straipsnis pradeda pasakojimu apie šalia Dunojaus įsikūrusį Linzo miestą ir jame numatytus renginius. Taip pat skelbiama informacija, kaip galima į abi kultūros sostines – tiek Linzą, tiek Vilnių – patekti, nurodomi tinklalapių adresai.

Rašoma, kad Linze gyvena 190 tūkstančių gyventojų, tai yra trečias pagal dydį Austrijos miestas, nuo sostinės Vienos jį skiria 100 mylių. Vilnius yra Lietuvos sostinė su 555,000 gyventojų. Miestas įsikūręs 103 mylių atstumu nuo Minsko ir 63 mylias nutolęs nuo Kauno. Minima, kad Vilnius jungia vidurinės, šiaurinės ir rytinės Europos kultūrinės zonos.

Straipsnyje pažymima, jog pirmą kartą Lietuvos vardas paminėtas oficialiuose vokiečių dokumentuose 1009 metais. O pats miestas turistus traukia savo barokinio stiliaus bažnyčiomis bei plačiu senamiesčio rajonu. Apie Vilnių pateikiama ir daugiau gana palankių atsiliepimų. O kalbant apie šių metų ruošiamus kultūrinius renginius Vilniuje, pastebima, kad jų bus 900, kurių 600 – nemokami. Ir tų renginių čia bus įvairiausių. Juose

koncertuos ne tik vietiniai atlikėjai, bet ir iš tolimesnių kraštų atvykę menininkai. Rašoma, kad gegužės 14 d. laukiama Londono simfoninio orkestro (dirigentas Valery Gergiev) pasirodymo. Knygų gerbėjai bus nustebinti didžiausia Baltijos šalyse Vilniaus knygų muge, kuri vyks jau netrukus – vasario 12–15 dienomis.

Žinoma, nepamiršta išskirtinai paminėti lenkų kultūrinės programos, ruošiamos rugpjūčio 1–9 dienomis. Joje bus galima pamatyti lenkiškus filmus, išgirsti džiaz meistrų atliekamas liaudiškų dainų improvizacijas ir kt. Straipsnyje paminėta ir daugelis kitų renginių, kurių visų vardytį neverta, nes užimtų daug vietos. Jų pobūdis yra labai platus ir įvairus.

Straipsnį apie Vilnių papildoma kelios žinomo fotografo Mindaugo Kulbio nuotraukos. Gaila, bet jos, mano nuomone, parinktos nelabai vykusiai. Vienoje tų nuotraukų matome grupelę žmonių, nuo kalvos stebinčių nelabai išpūdingą Vilniaus panoramą. Įdomu, kiek užsienio turistų tokia nuotrauka galėtų privilioti į Vilnių?

Kažkodėl „Chicago Tribune” straipsnyje neminimi pasaulinio pobūdžio lietuviški renginiai: Šokių ir dainų šventės, Pasaulio lietuvių sporto žaidynės bei kiti didžiuliai įvykiai. Galbūt galvojama, kad jie neįdomūs turistams iš užsienio?

Vis dėlto, bet kuriuo atveju amerikietiškoje spaudoje publikuojamas straipsnis apie Vilnių yra gera reklama Lietuvai, apie kurią pastaruoju metu dažniausiai tenka išgirsti neigiamų atsiliepimų. O juk Lietuva su savo kultūrinių renginių gausa net ir kitais metais nusipelnė didesnio dėmesio užsienio spaudos puslapiuose, kuriuose dažnai matome sensacingų įvykių aprašymus. Reikia manyti, jog į šią vasarą Lietuvoje vykstančius kultūrinius įvykius pasaulio spaudoje bus atkreiptas dėmesys.

Viena iš nelabai išpūdingų M. Kulbio nuotraukų, kuria iliustruojamas informacinis „Chicago Tribune” straipsnis apie šių metų kultūrinius įvykius Vilniuje.

MARGUTIS II LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga
kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.
klauskite seniausios Amerikoje
lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Laiškai, nuomonės, komentarai

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

ATSAKYMAI KELIA NAUJUS KLAUSIMUS

Kalėdų sukuryje pašte ilgokai buvo įstrigusi „Draugo” 2008 m. gruodžio 23 d. laida. Tad atsiprašau skaitytojų, kad gerokai pavėlavęs sureaguojau į minėtoje laidoje išspausdintą dr. Romualdo Kriauciūno pokalbį su Lietuvos vaikų globos komiteto „Saulutė” pirmininke Indre Tijūnėliene.

Lapkričio mėnesį su įdomumu teko skaityti keletoje „Draugo” laidų išspausdintus I. Tijūnėlienės reportažus apie jos kelionę į Lietuvą ir ten jai teiktą asmeninį dėmesį. R. Kriauciūnas gruodžio pokalbiu siekė parodyti „Saulutės” veiklą, sužinoti daugiau apie 1999 metais įkurtą Dieviškojo Kryžiaus Lietuvos benamių paramos fondą, kuriam taip pat vadovaujanti I. Tijūnėlienė.

Gera prisimenu, kai Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, pirm. Broniaus Nainio vadovaujama PLB valdyba įkūrė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) sudėtyje veikiančią Lietuvos našlaičiams remti organą „Saulutė” ir jam vadovauti pakvietė I. Tijūnėlienę. JAV LB Socialinių reikalų tarybos globoje tuo metu veikiant Lietuvos našlaičių globos komitetui, gan keistai atrodė JAV-se kūrimas paralelės institucijos Lietuvos našlaičiams remti. PLB valdybos buvo paaiškinta, kad „Saulutė” steigiama į našlaičių globos veiklą įjungti PLB sudėtyje veikiančias kitų kraštų bendruomenes, kurių tuo metu galėjo būti 19 ar 20.

Tačiau „Saulutei” nesisekė veiklą plėtoti už JAV-jų ribų. Kai kurių kraštų LB-nės buvo neturtingos ir tuo pačiu nepajėgios Lietuvos našlaičius remti. Turtingesnės bendruomenės dažnai nematė reikalo tos srities veiklą kaupti per „Saulutę”. Jos buvo linkusios paramą į Lietuvą kreipti tiesiogiai, patys būti „geraisiais dėdėmis” ar „dosniomis dėjomis”. Tad „Saulutė” daugiau ar mažiau liko PLB institucija, savo veiklai pasikliaunanti JAV-se veikiančiomis labdarinėmis organizacijomis bei gyvenančiais aukotojais. JAV LB Socialinių reikalų tarybai tada vadovusi Birutė Jasaitienė buvo kilnios širdies, sukalbama moteris. Prisimenu ją teigiant, kad labdarą vystant privalu tarp savęs nekonfrontuoti ir nekonkuruoti. „Saulutė” tegul veikia – darbo visiems užteks. Besiteiraujantiems dėl veiklos dubliavimo, ji aiškino, kad JAV LB rėmuose veikia Lietuvos našlaičių globos komitetas, o PLB valdybos – Lietuvos našlai-

čiams remti paramos organas „Saulutė”. JAV LB Kontrolės komisija tikrinanti Lietuvos našlaičių globos komiteto finansus. Savo ruožtu, PLB Kontrolės komisija revizuoja „Saulutės” veiklą ir raportuoja PLB Seimui.

Iš R. Kriauciūno pokalbio su I. Tijūnėliene patiriame, kad „Saulutė” atsiskyrė ir daugiau nebeprisiklauso PLB. Į klausimą „Ar ‘Saulutė’ saisto kokie nors teisiniai ryšiai su PLB?”, I. Tijūnėlienė atsakė: „‘Saulutė’ buvo po PLB skėčiu ir stengėsi pildyti išvardintus tikslus. Nuo 2007 metų ‘Saulutė’, advokato Sauliaus Kuprio patarimu, tapo savarankiška organizacija.”

Skaitytojui cituojamas I. Tijūnėlienės pareiškimas kelia keletą klausimų. Kodėl nuo PLB atsiskirta? Ar, kaip dažnai tarp mūsų populiariu, norėta steigti savą, „didžiąją kuni-gaikštystę”? O gal JAV-se inkorporuota PLB-nė teisiniu požiūriu yra kuo nusikaltusi, kad su ja „Saulutei” nepakeliui ir pasirinktos skyrybos? Naujų klausimų kelia ir I. Tijūnėlienės teigimas, kad jos vadovaujamas Dieviškojo Kryžiaus Lietuvos benamių paramos fondas „...yra įsteigtas po PLB fondo skėčiu. Aukos siunčiamos mano adresu. Mano prašymu PLB fondo išdininkas aukas persiunčia kardinolui A. Bačkui ar vyskupui R. Norvilai.” Ar teiktusi I. Tijūnėlienė paaiškinti, kodėl PLB „skėtis” „Saulutei” blogas, o Dievišakam Kryžiui – PLB fondo „skėtis” yra geras? Dar vienas klausimas. Ar PLB Kontrolės komisijai prieš šią vasarą įvyksiantį PLB Seimą bus patikėtas „Saulutės” ir Dieviškojo Kryžiaus auditas-revizija? Domiuosi ne vien kaip PLB Kontrolės komisijos narys, bet ir kaip eilinis asmuo, kuriam rūpi skaidri labdaros pobūdžio veikla.

Prieš metus, mirus ilgametei pirmininkei Marijai Rudienei, teko uždaryti prieš daugiau kaip pusšimtį metų ALT’os rūpesčiu įkurtą centrinę lietuvių šalpos instituciją BALF’ą. Galim spėlioti, ar jei BALF’as būtų išlikęs iki šių laikų ALT’ai pavaldus, gal būtų pavykę jį išsaugoti nuo ankstyvos likvidacijos? Prisibijau, kad ir „Saulutės” prisiimtas nepriklausomumas ateiviai gero nežada. Asmeninės ambicijas dažnai vėta pakauti ilgalaikiai visuomeninei gerovei.

Algimantas S. Gečys
Huntingdon Valley, PA

KLAIDOS ĮŠTAISYMAS

Straipsnyje apie „Vaiko vartai į mokslą” „Derliaus pietūs” („Draugas” 2009 m. sausio 28 d.) po viena nuotrauka parašas turėtų būti: Už-

migti neleido trimitininkai pusbroliai Dovas Lietuvninkas ir Kovas Polikaitis. Atsiprašome.

Redakcija

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo” redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefoną numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Apsilankykite www.draugas.org

„Tūkstantmečio odisėjos“ pusiaukelėje – išbandymai

Jachta „Ambersail“ įgula.
1000odiseja.lt nuotr.

Vilnius, vasario 4 d. (1000odiseja.lt) – Penktosios „Tūkstantmečio odisėjos“ atkarpos Auckland (Naujoji Zelandija) – Ushuaia (Argentina) metu jachtai „Ambersail“ LTU 1000 plaukiant Ramiuoju vandenynu Pietų Amerikos žemyno link, buvo pasiekta šio visos Odisėjos pusiaukelę žyminti riba.

Žygio aplink pasaulį pradžioje

planuota nuplaukti per 40,000 jūrmilių, dabar jau įveiktas daugiau kaip 21,000 jūrmilių atstumas.

Vandenynas šios simbolinės šventės proga Lietuvos tūkstantmečio kviesliams ramių akimirkų nepadovanojo. Kaip sakė jachtos kapitonas Simonas Steponavičius, įgulai ilgai teko galynėtis su užklupusia audra ir jos padariniais. Kapitono teigimu, per audringąją parą jachta „Ambersail“ nuplaukė net 328 jūrmyles. Tai didžiausias per parą nuplauktas atstumas per visą „Tūkstantmečio odisėją“.

Sausio 17 d. aplink pasaulį plaukianti jachta „Ambersail“ paliko Naujosios Zelandijos Auckland uostą ir pradėjo penktąją „Tūkstantmečio odisėjos“ atkarpą. Planuojama, kad piečiausią pasaulio miestą Ushuaia „Ambersail“ turėtų pasiekti vasario mėn. viduryje ir iš viso nuplaukti apie 5,000 jūrmilių. Nuo plaukimo aplink pasaulį pradžios jau praėjo daugiau nei 3 mėn.

Pažangą Europos teismuose vertins lietuvis

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Europos Komisijos (EK) ir Europos Tarybos (ET) organizuojamo konkurso „Krištolinės teisingumo svarstyklės“ (Crystal Scales of Justice) vertinimo komisijoje Lietuva turės atstovą. Europos teismų siūlymus šiemet pakviestas vertinti Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjas Virgilijus Valančius.

Geriausius projektus, kaip galima būtų tobulinti teisingumo vykdymą, konkurso komisija atrinks šių metų balandžio mėnesio susitikime

Bruselyje. Nugalėtojas bus pagerbtas Teisingumo Forumo metu vykšiančiose apdovanojimų iškilmėse.

Nuo 2005 m. EK bei ET kas dveji metai rengia konkursą, kuriame vertinami teismų veiklos tobulinimo pasiūlymai. Konkursui projektus gali teikti visi Europos Sąjungos teismai.

Dr. Virgilijus Valančius yra Pasaulinės teisėjų sąjungos viceprezidentas, Europos teisės akademijos (ERA) Stebėtojų tarybos narys, Europos Teisėjų Konsultacinės Tarybos narys.

Nuo onkologinių ligų miršta kas penktas Lietuvos gyventojas

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Didėjant sergamumui onkologinėmis ligomis ir esant poreikiui tobulinti onkologinės pagalbos sistemą Vyriausybė turėtų skirti onkologijai išskirtinį dėmesį.

Tai Tarptautinę kovos su vėžiu dieną surengtoje spaudos konferencijoje sakė Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Lietuvoje ir Vilniaus universiteto Onkologijos instituto atstovai.

Pasak instituto direktoriaus Konstantino Povilo Valucko, Lietuvoje pastaruoju metu kasmet nustatoma apie 17 tūkst. naujų susirgimų onkologinėmis ligomis, o bendras onkologinių ligonių skaičius šalyje siekia maždaug 70 tūkst. Nuo vėžio, anot K. P. Valucko, miršta kas penktas Lietuvos gyventojas.

PSO atstovo Lietuvoje Roberto Petkevičiaus teigimu, Lietuvos onkologinė padėtis panaši į kitų išsivysčiusių pasaulio šalių, o jo atstovaujamos organizacijos prognozės artimiausiems dešimtmečiams pesimistinės: laukiama, kad sergančiųjų vėžiu skaičius augs, o 2010 m. vėžys turėtų užimti pirmąją vietą statistinėje mirtingumo nuo ligų lentelėje.

Onkologijos instituto direktoriaus pavaduotojas mokslui Ričardas Rotomskis pabrėžė, jog biudžetinių lėšų gaunąs tik „kukliems darbuotojų atlyginimams“, o pinigų moksliniams tyrimams valstybė, R. Rotoms-

kio teigimu, neskiria.

Tokia padėtimi, anot medikų, rimtai susirūpinti turėtų ne tik gydytojai onkologai, bet ir už valstybės sveikatos politiką atsakingi pareigūnai.

Pasak K. P. Valucko, būtina, kad Lietuvoje onkologija, kaip ir daugelyje Europos šalių, būtų laikoma išskirtine sveikatos apsaugos sritimi. Didelis dėmesys turėtų būti skiriamas onkologinių ligų profilaktikai. Anot K. P. Valucko, veiksmingai vykdant profilaktines programas galima išvengti iki trečdaliai susirgimo vėžiu atvejų. Antra tiek esą galima visiškai išgydyti laiku nustatčius ligą.

Kovojant su vėžiu, anot K. P. Valucko, pamiršti nederėtų ir žymiai gydymo rezultatus pagerinti galinčių naujų technologijų. Pasak profesoriaus, pasaulinė praktika rodo, jog gydymo rezultatai tiesiogiai priklauso nuo turimos šiuolaikinės diagnostikos ir gydymo aparatūros, nuo naujų technologijų įdiegimo į klinikinę praktiką.

K. P. Valucko manymu, Lietuva turėtų atsižvelgti į kai kurių Europos šalių, Japonijos, JAV patirtį ir įsteigti Nacionalinį vėžio institutą, kuris būtų atsakingas už šalyje vykdomus onkologinius ir su jais susijusius mokslinius tyrimus, vykdytų piktybinių navikų prevencijos ir profilaktikos programas ir užtikrintų tyrimų rezultatų diegimą gydant onkologinius ligonius.

E. Gentvilas įspėja apie Rusijos provokacijas

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – Lietuvos atstovas Europos Parlamente (EP) Eugenijus Gentvilas Vakarų politikus įspėjo, kad Maskva nepamiršo naudotis šantažu ir provokacijomis, o Vakarų abejonės Gruzijos ir Ukrainos vadovais yra parama Rusijos specialiosioms tarnyboms.

„Neseniai pasigirdo Europos vadovų mintys, kad jie nusivylė Ukrainos ir Gruzijos vadovais. Pradėta abejoti, ar jie gali demokratizuoti savo valstybes ir vesti jas į NATO ir ES. Net plika akimi matome Rusijos provokacijas, kurių tikslas – sumenkinti Viktor Juščenką, Michail Saakašvili bei jų vykdomą į Vakarus orientuotą politiką“, – Strasbūre prasidėjusioje

EP plenarinėje sesijoje sakė E. Gentvilas.

Pasak Lietuvos atstovo, žaidimus tankais, dujų vamzdžiais ir dezinformacija Rusijai pirmiausia žaisti leidžia Europos politikų naivumas. „Tik naivūs dabartinės Europos politikai gali manyti, kad tokio šantažo ir provokacijų šiandien Rusija nebevykdo, nors jai ir vadovauja KGB karininkas (dabartinis Rusijos premjeras) Vladimir Putin“, – kalbėjo E. Gentvilas.

Praėjusių metų rugpjūtį tarp Rusijos ir Gruzijos kilo ilgai brendęs karinis konfliktas. Šių metų pradžioje tarp Rusijos ir Ukrainos kilo konfliktas dėl dujų tiekimo į Europą.

Profsąjungos neatmeta visuotinio streiko galimybės

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Dėl Vyriausybės planuojamų Darbo kodekso „tobulinimo“ ir „liberalizavimo“ profsąjungos neatmeta visuotinio streiko galimybės. Valdžia tokiais savo sprendimais ne gerina, bet tik blogina darbuotojų padėtį, teigia profsąjungų atstovai.

Pasak Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos (LPSK) pirmininko Artūro Černiausko, darbuotojus vienijančios organizacijos priešinsis Vyriausybės siūlomiems Darbo kodekso pakeitimams, kuriuose siūloma darbuotojams nemokėti už prastovą ir supaprastinti atleidimo iš darbo tvarką. A. Černiauskas juokauja, kad tokie siūlymai „tikrai Lietuvoje padės mažinti nedarbą, nes dalis žmonių išvažiuos į užsienį, o kiti numirs ir bedarbių tada sumažės“.

A. Černiausko įsitikinimu, įmonių darbuotojų sąskaita Vyriausybė nori išspręsti susidariusias problemas. LPSK vadovas pabrėžia, kad tokiu atveju geriau atleisti darbuotoją, nes jis gautų socialines garantijas ir tam tikrą laiką būtų ramus.

Pasak A. Černiausko, Vyriausy-

bės vykdomas „liberalizavimas“ reiškia darbuotojų padėties bloginimą, taigi Lietuvoje bręsta situacija, kada reikės surengti visuotinį šalies įmonių streiką.

„Profsąjungos prie Seimo surengė akciją. Įspėjome, kad tai tęstinė akcija. Prie Seimo susirinko 10 tūkst. žmonių, o prie Vyriausybės susirinks dvigubai daugiau“, – teigė pašnekovas.

Tuo tarpu premjeras A. Kubilius užsiminė, kad norint sumažinti nedarbą reikia keisti darbo rinkos reguliavimo taisykles, o ne tik mokėti bedarbio pašalpas. Pasak premjero, Vyriausybė svarsto darbo rinkos reguliavimo sušvelninimo galimybes. Jos turėtų įmonėms padėti lanksčiau reaguoti į šiuo metu atsiradusius iššūkius.

Vyriausybės vadovo teigimu, jeigu įmonė turi problemų ir negali išlaikyti visų darbuotojų, tai ji taip pat turi turėti galimybę lanksčiau spręsti problemas.

A. Kubilius teigė, kad minėtieji darbo rinkos reguliavimo siūlymai kol kas dar nėra suderinti su profsąjungomis, tačiau manė, kad pakeitimams jos nesipriešins.

Jau kovą numatoma atnaujinti pagrindines skrydžių kryptis

Vilnius, vasario 4 d. (ELTA) – Tarptautiniame Vilniaus oro uoste (TVOU) jau kovo pabaigoje turėtų būti pasiūlyta maždaug tiek pat skrydžių krypčių, kiek buvo prieš pusmetį. Tai patvirtino susisiekiimo ministras Eligijus Masiulis.

Šiuo metu iš TVOU galima tiesiogiai nuskristi į 15 miestų, o prieš pusmetį buvo 27 maršrutai.

Ministras pripažino, kad, šią žiemą gerokai sumažėjus skrydžių iš Vilniaus, kai kurios oro bendrovės gerokai pabrangino bilietus. Sausio viduryje „flyLAL“ apskritai sustabdė veiklą ir paprasė iškelti bankroto bylą.

Pasak susisiekiimo ministro, dabartiniu metu dėl skrydžių maršrutų deramasi daugiau kaip su dešimčia oro bendrovių. Tačiau ministras atsisakė konkrečiai įvardinti, su kokiomis bendrovėmis deramasi. Tačiau jis neatmetė ir Kinijos oro bendrovės „Hain Airlines“ galimybių investuoti į mūsų šalies aviacijos sektorių.

Atnaujinti tiesioginę oro liniją suinteresuota oro bendrovė KLM, anksčiau skraidinusi keleivius iš Vilniaus į Amsterdamą. Su oro bendrove SAS galima skristi į Kopenhagą, taip

pat turėtų atsirasti vežėjas į Paryžių. Jau įvyko susitikimas su Gruzijos oro bendrovių vadovais, kurie nori atnaujinti maršrutą Tbilisis-Vilnius.

Latvijos bendrovė „airBaltic“ pasiūlė mūsų šalies gyventojams keliauti į Europos miestus iš Palangos. Šiame oro uoste jau parduodami bilietai skrydžiams į 16 Europos miestų per Rygą. Be to, Airijos pigių skrydžių bendrovė „Ryanair“ svarsto galimybes skraidinti keleivius iš Kauno oro uosto.

Ministras E. Masiulis į klausimą, kokios yra galimybės įkurti naują šalies nacionalinę oro bendrovę, sakė, kad tai gali užtrukti, nes steigti naują vežėją, kuris turi gauti įvairius leidimus, reikia didelių investicijų. Jo nuomone, jei atsirastų investuotojas, kuris norėtų Lietuvoje užsiimti skrydžiais, jam dėl to nekiltų jokių problemų, tačiau, jei tokia įmonė pageidautų nacionalinės bendrovės statuso, 51 proc. jos akcijų turėtų priklausyti arba Lietuvos valstybei, arba šalies verslininkams.

Jau šią savaitę turėtų būti patvirtintas ir naujas oro uosto rinkliavų planas, dėl kurio TVOU gali tapti vienu pigiausių oro uostų regione.

Pasaulio naujienos

B. Obama siūlys Rusijai sumažinti branduolinę ginkluotę

Vilnius, vasario 4 d. (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama ketina pasiūlyti Rusijai sumažinti branduolinę ginkluotę 80 proc., rašo įtakingas Didžiosios Britanijos laikraštis „The Times”.

Tokį ambicingiausią ginkluotės mažinimo žingsnį vienai kartai ketina žengti ir JAV, kad abiejose šalyse liktų ne daugiau kaip po 1 tūkst. branduolių kovinių galvūčių. Kaip tikimasi, vienas svarbiausių dalykų rengiantis šios deryboms dėl branduolinės ginkluotės sumažinimo bus tai, kad B. Obama peržiūrės ankstesnės JAV administracijos sprendimus įkurti Europoje Amerikos priešraketinės gynybos (PRG) sistemos įrenginius. Maskva kategoriškai nepriitaria šiam JAV siūlymui, teigdama, jog amerikiečių PRG netoli Rusijos sienų kelia grėsmę jos saugumui.

2008 m. lapkričio pradžioje Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pareiškė, kad Maskva įkurs Kaliningrado srityje raketų kompleksus „Iskander”, kurie būtų atsvara JAV priešraketiniam skydui. Tačiau vėliau Rusija patikslino, kad apie „Iskander” išdėstymą galima kalbėti tik kaip apie galimybę ir kad kompleksų kūrimo darbai dar nepradėti.

„The Times” žiniomis, B. Obama Baltuosiuose rūmuose turi įkurti ginkluotės neplatinimo įstaigą, kuri prižiūrėtų šias derybas ir kuriai turėtų vadovauti Gary Samore, sprendęs branduolinio ginklo neplatinimo klausimus Bill Clinton adminis-

tracijoje. Už derybas bus atsakingas JAV valstybės departamentas, vadovaujamas šalies diplomatinės vadovės Hillary Clinton.

B. Obama žadėjo branduolinės ginkluotės mažinimą padaryti vienu savo prezidentavimo svarbiausių uždavinių, o pirmasis jo žingsnis bus atnaujinti derybas su Maskva dėl sutarties, kuri pakeistų gruodžio mėn. pasibaigšiančią 1991 m. JAV ir Sovietų Sąjungos Strateginės puolamosios ginkluotės apribojimo sutartį (SGA-1). Pagal tą sutartį abi šalys savo ginkluotę sumažino nuo maždaug 10 tūkst. iki 5 tūkst. branduolinio ginklo vienetų. Apie ketinimą parengti naują sutartį SGA-2 Rusijos žiniasklaida pranešė praėjusį gruodį, tačiau jokių konkrečių žinių apie jos numatomą turinį nebuvo.

Planus taip pat apsunkina Irano, kuris antradienį į orbitą paleido pirmąjį savo gamybos palydovą, branduolinės ambicijos ir Šiaurės Korėja, kuri rengiasi išbandyti tolimojo nuotolio balistinę raketą, kuri gali pasiekti Jungtines Valstijas.

B. Obama JAV ir Rusijos ginkluotės mažinimą laiko itin svarbiu siekiant įtikinti tokias šalis kaip Iranas nekurti branduolinių ginklų.

Tuo tarpu interviu AFP Rusijos vicepremjeras Sergej Ivanov sakė, kad Rusija sveikina JAV prezidento B. Obama administracijos nuostatą dėl SGA-1 atnaujinimo. „Mes taip pat neabejotinai tam pasirengę”, – sakė S. Ivanov.

Europarlamentarai nesutaria, ar ES šalys turi priimti Gvantanamo kalinius

Vilnius, vasario 4 d. (Delfi.lt) – Antradienio popietę Europos Parlamento (EP) plenarinėje sesijoje Strasbūre surengti debatai apie galimybę Europos Sąjungos (ES) šalyse priimti Gvantanamo kalinius, taip pat apie JAV CŽV vykdytą terorizmu įtariamų asmenų gabenimą per Europos šalis. Dauguma kalbėjusiųjų sveikino naujojo JAV prezidento B. Obama pasižymą uždaryti Gvantanamo kalėjimą, tačiau ne visi pritarė jo kalinių priėmimui ES šalyse. EP nariai taip pat ragino iki galo iširti įtarimus dėl neteisėto terorizmu įtariamų asmenų laikymo Europoje.

Protestuotojai prieš Gvantanamo kalėjimą Londone.

Čekijos ministro pirmininko pavaduotojas Europos reikalams Alexandr Vondra teigė, jog sprendimas uždaryti Gvantanamo kalėjimą ir atsisakyti abejotinos praktikos leis pagerinti ES ir JAV santykius. Jis taip pat padės sustiprinti tarpžeminių bendradarbiavimą – ne tik kovojant su terorizmu, bet ir kitose srityse. Pasak ministro, nors sprendimus dėl galimo kalinių priėmimo turės priimti pačios šalys, ES būtų

gerai laikytis „bendro politinio atsako” ir derinti valstybių veiksmus.

ES teisingumo komisaras Jacq Barrot teigė, jog Gvantanamo kalėjimo egzistavimas „pasitarnavo teroristams”, todėl jo uždarymas yra sveikintinas. Nors dar negauta oficialaus JAV prašymo, o ES galia šioje srityje ribota, Sąjunga sieks laikytis bendros nuostatos dėl Gvantanamo kalnytų asmenų priėmimo, teigė komisaras. Kalbėdamas apie įtarimus dėl neteisėto JAV CŽV vykdyto asmenų sulaikymo ir gabenimo Europoje, J. Barrot pažymėjo, jog „tiesa turi būti nustatyta”, kad ateityje tai nepasikartotų. Kalbėtojas pasidžiaugė, kad Lenkijoje dėl to jau iškelta baudžiamoji byla, o Rumunijoje padėtį pradėjo tirti šalies Senatas.

2007 m. vasario 14 d. EP priimtoje rezoliucijoje konstatuota, kad JAV Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) lėktuvai įvykdė daugiau kaip tūkstantį skrydžių Europos oro erdve, o slapto terorizmu įtariamų asmenų kalinimo vietos galėjo būti įrengtos ir Europos šalyse. Parlamentas taip pat sukritikavo kai kurių ES šalių pasyvumą šiuo klausimu. Šių metų vasario 19 d. Parlamentas numato priimti rezoliuciją, kurioje įvertins ES ir jos šalių atsaką į šias išvadas. Tuo tarpu šią savaitę Parlamentas balsuos dėl rezoliucijos, kurioje ES šalys raginamos „būti pasirengusios priimti Gvantanamo laikomus asmenis” siekiant sustiprinti tarptautinę teisę bei laikytis humaniškumo.

EUROPA

LONDONAS

Praėjusią savaitę Didžiojoje Britanijoje vyko darbininkų streikai. Streikuotojai protestavo, kad kaip pigi darbo jėga nebūtų įdarbinami iš kitų ES valstybių atvykę imigrantai. Šią savaitę protestai išsiplėtė visoje šalyje – streikuoja daugiau nei dvidešimtys Anglijos, Škotijos, Velso ir Šiaurės Airijos miestų fabrikų darbuotojai.

KIJEVAS

Ukrainos saugumo tarnyba perdavė Lenkijos nacionalinės atminties institutui išslaptintų dokumentų, kuriuose dokumentuojamos praėjusio amžiaus ketvirtajame ir penktajame dešimtmečiuose Stalino vykdytos represijos, elektronines kopijas. Šiuose dokumentuose užfiksuotos ir 1935–1936 m. NKVD vykdytos represijos prieš lenkus, vadinamoji „Lenkų karinės organizacijos byla”. Dokumentuose kalbama apie 70 tūkst. lenkų ir vokiečių perkeldinimą iš Ukrainos teritorijos į Kazachstaną, o taip pat – apie Ukrainoje įkurdintas koncentracijos stovyklas, kuriose laikyti lenkų kariai.

RYGA

Latvijos žemdirbiai patenkinti pasiekę, kad atsistatydintų žemės ūkio ministras Martinš Ruoze. „Valstiečių seimo” narys Valters Bruss sakė, kad ministro atsistatydinimas problemų, žinoma, neišspręs. Vietoj M. Ruoze jis tikisi matyti žmogų, kuris supranta kaimą – ko laukia žemdirbiai ir perdirbėjai iš valstybės politikos.

BELGRADAS

Serbijos sostinėje Belgrade trečiadienį degė didelis romų lūšnynas, ugnis sunaikino dešimtis būstų, praneša naujienų agentūros. Gaisras romų tabore po Gazelos tiltu, kuris yra Graikiją ir Turkiją su Vakarų Europa jungiančio greitkelio dalis, kilo netrukus po vidurnakčio. Daugelis šio lūšnyno gyventojų į Belgradą atsikraustė 10-ajame dešimtmetyje, bėgdami nuo karų kitose buvusios Jugoslavijos dalyse ar ieškodami geresnio gyvenimo mieste.

MADRIDAS

Nuo įtariamų JAV finansų maklerio Bernard Madoff sukčiavimų pasaulyje galėjo nukentėti apie 3 mln. žmonių, antradienį pranešė Ispanijos teisės paslaugų firma, kuri Jungtinėse Valstijose iškėlė bylą kai kurių nukentėjusiųjų vardu. Į B. Madoff sukurtą finansų piramidę įtrauktų pinigų kiekis gali gerokai viršyti anksčiau nurodytą sumą (50 mlrd. dolerių).

STRASBŪRAS

Europos Parlamentas (EP) balsavo dėl dokumento, kuris įpareigos ES šalis taikyti nuobaudas nelegalių migrantų darbdaviams. Ji perkels didžiausią dalį atsakomybės už tokį darbą nuo imigrantų ant darbdavių pečių. Pagal šį dokumentą nelegalių imigrantų darbdaviai turės mokėti baudą, kuri priklausys nuo to, kiek nelegalių imigrantų jie buvo įdarbinę. EP pasiekė, kad asmenims, įdarbinantiems nelegalius imigrantus namuose, grėstų mažesnės nuobaudos negu įmonėms.

EP pirmininkas duodamas interviu atmetė užuominas, kad finansinį žlugimą patyrusi Islandija gali netrukus įstoti į ES. „Dabar netinkamas metas net galvoti apie Sąjungos plėtrą”, – suomių dienraščiui „Aamulehti” sakė Hans-Gert Poettering. Pasak jo, 27 narių Bendrija dar nebaigė įgyvendinti Lisabonos sutarties, kuria siekiama racionalizuoti ES sprendimų priėmimo procesą po praėjusios plėtros bangos. Islandijos premjerė sakė, kad jos šalies prisijungimas prie ES ir euro įvedimas labiausiai padėtų atgaivinti ekonomiką, nukentėjusią nuo bankų ir Islandijos kronos žlugimo.

AZIJA

KABULAS

Besilankantis Afganistane NATO pajėgų vyriausiasis vadas generolas John Craddock susitinka su oficialiais asmenimis ir kariais, dalyvaujančiais paaštrėjusiose kovose su sukilėliais, pranešė pareigūnai. Remdamasis vienu išslaptintu dokumentu, Vokietijos savaitraštis „Der Spiegel” rašė, kad JAV generolas J. Craddock nurodė 50,000 karių į Afganistaną nusiuntusios NATO vadams „tiesiogiai pulti narkotikų gamintojus ir infrastruktūrą visame Afganistane”.

ATLANTIC Express Corp.

1-708-599-9680

www.atlanticexpresscorp.com

Kompanija „Atlantic Express Corp” sveikina visus su artėjančiom Šv. Velykom ir primena visiems, norintiems šia proga laiku suspėti pasveikinti savo artimuosius ir draugus, jog siuntinius, siunčiamus laivu būtina pristatyti i mūsų surinkimo punktus iki

Mūsų stalui

Paruošė Nijolė Nausėdienė

El.paštas: nausediene@aol.com

GYDOMOJI PRIESKONIŲ GALIA

Kiti prieskoniniai augalai

Apie įvairius naudingus prieskonius būtų galima daug rašyti, nes jų yra be galo daug ir kiekvienas iš jų turi daugybę gydomųjų savybių. Paprastai mes įpratę naudotis mums žinomais prieskoniais ir ne labai entuziastingai griebiamės išbandyti kitų, mums nežinomų ir neįprastų. Daugiausiai nuvažiuojame į kokį nors restoraną pasilepinti egzotiškais patiekalais, bet namuose nebandome tų patiekalų pagaminti savose virtuvėse, ir tai suprantama.

Prieš pradėdant kalbėti apie laukinius augalus, negaliu nepakalbėti apie kelis svarbesnius prieskonius, kurie daugumai jau nėra svetimi.

Imbieras (Zingiber officinali)

Tai yra imbirinių šeimos (*Zingiberaceae*), nendrę primenančio augalo šakniastiebis. Jis vartojamas gaminant saldžius ir pikantiškus patiekalus, pyragaičius, marmeladą, kompotą, padažą, marinatą, indiškus patiekalus. Imbiero dažnai dedama į mėsos ir dešrų gaminius. Ypač pagardina arbatos mišinius.

Šis gelsvas, savo forma primenantis elnio ragus šakniastiebis dėl įvairių savo gydomųjų savybių yra neįkainojamas. Pastaraisiais metais vis daugiau žmonių susidomi šiuo augalu.

Šaltuoju metų laiku šaltmiriams patariama išgerti karšto gėrimo (arbatos) su keliais imbiero griežinėliais, mat šis prieskonis šildo. Šaldytuve, daržovių lentynoje, imbiero šaknį galima išlaikyti net keletą savaičių, tereikia apipjaustyti apdžiūvusias dalis. Beje, įmetus į atsibodusią sriubą imbiero griežinėlių, pasklinda egzotiškas kvapas. Paprasčiausias iš acto, aliejaus, pipirų ir druskos pagamintas salotų padažas, pagardintas imbiero gabalėliais (aš tarkuoju jį burokine tarka), maloniai kutena gomurį.

Pasak Alfons Schuhbeck, garsaus Miunchen virėjo ir knygų autoriaus, imbiero ir česnako gydomosios savybės sustiprėja, kai šie prieskoniai vartojami kartu. Be to, imbieras panaikina ne visiems priimtina česnako kvapą. Imbieras ir vienmetė paprika skatina endorfinų gamybą organizme. Tačiau tai dar toli gražu ne visos imbiero gydomosios galios.

Prieš kelis tūkstantmečius imbieras, kaip vaistinis augalas, buvo aprašytas kinų istoriniuose šaltiniuose ir senovės indų sanskrito raštuose. Jo kilmės šalimi laikoma Pietryčių

Azijos teritorija, tačiau tiksli vieta nežinoma. Kartu su arabų pirkliais daugiau kaip prieš 700 metų pr. Kr. imbieras pasiekė Viduržemio jūros žemes. Viduramžiais imbieras, kaip ir pipirai, netrukus paplito visoje Europoje.

Vokietijoje mūsų protėviai imbierą irgi vartojo įvairiems sveikatos sutrikimams gydyti, ypač skrandžio, žarnyno, kepenų negalavimams, gerklės ligoms. Siaučiant Europoje maro epidemijai žmonės valgydavo imbierą, nešiodavo specialias kaukes, kurios, kaip tikėta, turėjo apsaugoti nuo ligos užkrato (būdavo įdedama imbiero gabaliukų). Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo tinkama profilaktinė priemonė. Kai 1994 metais Indijoje kilo maro epidemija, šios baisios ligos išvengė ir liko gyvi tie, kurie kramtė imbierą.

Dabar imbieras auginamas beveik visose atogrąžų šalyse. Jis priimena nendrę, žydi nuostabiais stambiais rožiniais žiedais. Todėl jis auginamas kaip ir vazoninis augalas. Jį galima patiems užsiauginti namuose, jei, kaip sako lietuviai, turėsite lengvą ranką. Išsirinkite šviežią imbiero šakniastiebę su daugybe ataugų. Įdėkite į vazoną, šiek tiek užberkite žemėmis ir laikykite drėgnoje vietoje. Saugokite, kad jo nepasiektų tiesioginiai saulės spinduliai. Geriausiai auga šiltoje patalpoje, kur oro temperatūra daugiau kaip 20 C laipsnių.

Pastaraisiais metais imbiero poveikį žmogaus organizmui tiriantys pasaulio mokslininkai nustatė, kad pasakojimai apie jo stebuklingas gydomąsias savybes ne iš piršto laužti. Antai japonų mokslininkai patvirtino imbierą esant puikiausią vaistą nuo kosulio. Indijoje nustatyta, kad im-

bieras ne tik reguliuoja cholesterolio kiekį kraujyje, bet ir numuša karštį. Be to, mažina mažo tankio lipoproteinų (MTL – C) kiekį. Oksiduotasis MTL-C, kitaip vadinamas bloguoju cholesteroliu, kaupiasi kraujyje ir nusėda ant kraujagyslių sienelių, sudarydamas spindį mažinančias aterosklerozines plokšteles. Dėl to didėja kraujospūdis, didėja rizika susirgti širdies kraujagyslių ligomis ar patirti infarktą. Imbieras ženkliai pagerina kraujo apytaką ir užkerta kelią mirties sutrikimams.

Gaminant japoniškus žalios žuvies patiekalus, pvz., suši, imbieras yra nepamainomas priedas ne vien dėl savo skonio savybių, bet ir dėl parazitų naikinančio poveikio.

Gydant reumatinius negalavimus praverčia uždegimą slopinančios prieskoninio augalo savybės. Atliekant klinikinius stebėjimus, nustatyta, kad imbieras mažina patinimus ir skausmą, pagerina artrito pažeistų sąnarių judrumą.

Gydomasis poveikis

Ajurvedoje (indų tradicinėje medicinoje) imbieras laikomas universaliu vaistu nuo įvairių ligų: ypač migrenos, vidurių pūtimo, vėmimo, rytinio šleikštulio (kuris kamuoja nėščias moteris) ir jūrligės. Juo gydoma kosulys, peršalimo ligos, gripas, reumatiniai negalavimai, galūnių tirpulis. Imbieras numuša temperatūrą, mažina cholesterolio kiekį kraujyje, veikia kaip antioksidatorius. Mažina trombozės ir apopleksijos riziką, kraujo krešumą, todėl apsaugo arterijas nuo užsikimšimo ir širdies veiklos nepakankamumo. Patartina vartoti imbierą kaip profilaktinę priemonę, nuo kraujo apytakos sutrikimų ar krešulių susidarymo kraujagyslėse. Be to, jis naikina salmoneles ir parazitus, o šiuo laiku tai ypatingai svarbu, nes nežinome, kokius produktus vartodami galime pasigauti salmonele.

Imbieras stiprina imuninę sistemą. Po bet kokios ligos ar grįžus iš ligoninės, mūsų sistema būna labai išsekinta ir be pusiausvyros, o imuninė sistema nusilpusi. Tad pirmiausia toks žmogus turėtų rūpintis imuninės sistemos atstatymu, o tą padarysime valgydami įvairias prieskonines daržoves, šviežias vitaminingas

daržoves, vaisius, gerdami namuose išspaustas vaisių ir daržovių sultis (burokėlių, citrinų, apelsinų, salierų, morkų ir kt.).

Poveikis dvasinei būsenai: žvalinimasis. Išblaško nerimą, ypač ateities nuogąstavimus. Ramina nervus. Šamanai vartoja imbierą norėdami sustiprinti magiškąsias galias.

Džiaugsmo arbata: Jei norite išvengti peršalimo ligų ar greičiau pasveikti, gerkite sveikatai naudingą imbiero arbatą. Ji padeda nuo kitų negalavimų: gerina virškinimo trakto veiklą, malšina mėnesinių skausmus, slopina šleikštulį (nėštumo metu). Be to, pataiso nuotaiką – išgėrę keletą puodelių imbiero arbatos, pradėsite juoktis net už pilvo susiėmęs. Ji ruošama paprastai: užpilame vandenį su keliais imbiero griežinėliais, užviriname, sumažinus liepsną palaukiame, kol pritrauks. Pagal skonį pagardinkime medumi ir citrinų sultimis. Gerkite karštą. Imbiero arbatą be priedų galima skalauti skaudamą gerklę.

Imbieras – vonios priedas:

Nuo reumatinių negalavimų labai padeda į vonios vandenį įpiltas imbierų užpilas. Paruoškite didesnę kiekį ir stipresnės imbiero arbatos, be priedų, supilkite užpilą į vonios vandenį ir kokias 15 min. pagulėkite vonioje. Netrukus pajusite skausmą malšinantį ir šildomą poveikį.

Imbiero aliejus. Jis taip pat turi gydomųjų savybių. Į bet kokį citrinvaisių aliejų įlašinkite keletą lašų imbierinio aliejaus. Įtrinimas ir masažas šiuo mišiniu pagerina kraujo apytaką skaudamoje vietoje, malšina artrito, reumato simptomus, raumenų skausmą ar nuovargį.

Nuo galvos skausmo labai padeda aliejinėje lempoje garinamas imbierų aliejus. Be to, jo aromatas mažina nervinę įtampą, fizinį nuovargį. Puikiai dezinfekuoja orą ligonio kambarėje. Imbierų aliejų patartina maišyti su kitais prieskonių ir citrusinių vaisių aliejais.

Dėkime sutarkuotą šviežią imbierą į bet kokias šviežias salotas, pagardindami jas alyvuogių aliejumi, citrinų sultimis, ir taip kas dieną stiprinkime save. Galima imbiero griežinėlių dėti į mineralinį vandenį, vartoti patiekalams, tik jo gydomoji galia nebus tokia veiksminga.

Kardamonas (Cardamonum)

Šis prieskonis daugiau paplitęs Indijoje, arabų kraštuose. Jis taip pat turi daug gydomųjų savybių: gerina kraujo apytaką, virškinimą, mažina vidurių pūtimą, skatina medžiagų hormonų apykaitą, širdies veiklą. Ajurvedos medicinoje kardamoną rekomenduojama vartoti atminčiai stiprinti, atšviežinti burnos kvapą, pakramtant.

Skandinavų šalyse šis prieskonis dedamas į duoną ir įvairius kepinius, punšus. Arabų šalyse kava seniai gardinama kvapniuoju kardamonu. Mokslininkai nustatė, kad kardamonas padeda išvengti žarnyno negalavimų, net žarnyno vėžio, todėl rekomenduojama jo dėti į kavą.

Galima pasigaminti kardamono arbatos. Ji neturės kofeino, kaip kitos arbatos, tad ir vėlai vakare ją galima gerti. Pasigardinkime arbatą medumi.

Kardamono miltelių galima dėti į vaisių salotas. Kartu prie vaisių salotų tinka imbiero gabalėliai. Įvai-

rių vaisių salotoms kaip padažai tinka: saldi grietinė, rūgšti grietinė, vanilės padažas, vanilinis pudingas, sojų pieno pudingas, jogurtas, ledai, šviežiai kepti sklandžiai, vafliai arba blynėliai bei saldūs virtiniai.

PINKLĖS

Romanas

Vytautas Čepliauskas

Nr. 35

Temdė protą graudulys, bejėgiškumas ir siutas, kad negali tuoj pat kažko žiauraus padaryti: išplikyti akis, apipilti sieros rūgštimi, nuėjusi į darbą primesti, o vyrą išvadinti pasileidėliu, mergjoda. Tai sulaukia, prisigyvenau, o vis „Augut, Augut”. Jis mat pavargęs, nupiepęs. Mažiukas didįjį valdo. Ko jis eis prie jos, jeigu su ta pajodžarga duodasi. Gal ir darbe duodasi, juk ne vieną sykį grįždavo vėlai.

Vincenta buvo valinga moteris, tačiau nuoskauda buvo stipresnė, ji pajuto, tarytum kas slėgtų, mygtų krūtinę, norėdamas išspausti iš jos paskutinį kvapą, ją uždusinti. Ji krito ant minkštasuolio, įrėmė galvą į pagalvėlę, ir jos skausminga šird-perša tyliai plūdo srovele per skruostus.

Dvidešimtas skyrius

Augustinas atsikėlė anksti ir ėmė ruoštis į kelionę, nors iš vakaro jau viskas buvo žmonos sudėta: marškiniai, kojinės, pižama. Jis nusiskuto, nusiprausė, užsiplikė arbatos.

Vincenta pabudo iš miego, atplėšė akis, perbraukė ranka skruostą. Gulėjo aukštiełninka, rankas po galva pasikišusi. Sunku buvo atsispirti miego pagundai, juoba kad buvo nusistačiusi neišlydėti, o ir jis pats sakė: „Nesikelk, aš vienas išvažiuosiu.” Ji girdėjo, kaip jis ruošiasi: skutasi barzdą, aunasi batus, o ji vis dar negalėjo apsispręsti: keltis ar gulėti, išleisti ar ne. Neapykanta ir įtūžis, kuris visą savaitę ją kankino, buvo skirtas tai išsitepliojusiai ir uodegą vizginančiai Minvydei – vyro mergšei, bet ji ras progą su ja pasikalbėti, ypač dabar, kai vyro visą savaitę nebus. Ant vyro ji nepyko, o jei ir prabėgdavo sąmonėje pykčio šešėlis, tai tuoj ir išnykdavo, tačiau jos viduje meilės lemputė užgeso ir nenorėjo užsidegti. Vengė Augustino, nenorėjo matyti jo žvilgsnio, netikro žvilgsnio, apvilko apgaule ir ištikimybės laužymo skraiste. Be abejo, tą jos staigų pasikeitimą jautė ir jis, tačiau nenorėjo, o gal bijojo klausti. Šiaip ar taip, vyko tylos karas, tarpusavio santykiai įkaitę iki raudonumo, tereikėjo mažiausios kibirkštėlės – ir sprogimas. Šito Vincenta nenorėjo. Kam reikia, mąstė ji, kas pasikeis, jeigu vienas kitą iškoneveiksim. Nebus lengviau nei man, nei jam, nei tuo labiau Laimučiu, kuris ir dabar nujaučia, kad kažkas tarp jų vyksta. Anądien priėjo, išmeigė į ją akis ir pasiteiravo: „Mamyte, ko tu tokia?” – „Kokia” – apsimetė nesuprantanti. „Na, ne tokia kaip visada...” – „Tau tik pasirodė, Laimuti”, – atsakė Vincenta, bet į galvą įsivogė mintis, kad konflikto nereikia. Geriau ji pakalbės su taja – cacka pacacka, o jeigu reikės, – ir pašokdins, tegul žino savo vietą. Ji išgirdo tyliai užveriant virtuvės duris, o kambaryje pasigirdo jo žingsniai. Vincenta greit pašoko, užsimetė chalata, įsispyrė į šliures. Augustinas jau su lagaminu rankoje stabtelėjo prie durų, atsisuko ir be jokios išraiškos veide nepiktai subarė:

– Ko kėleis, sakiau, kad miegotum, dar labai anksti.

Ji sukaupė jėgas ir, eidama artyn,

sučiauškėjo:

– Tai kaip čia savo mylimo vyrelio neišleisiu. – Jis šyptelėjo, padėjo lagaminą, jie apsikabino ir sustingo, stovėjo tylutėliai, tik girdėjosi neramus alsavimas.

– Tai sudiev! – Jis pabučiavo ją į lūpas, pasičiupo lagaminą.

– Ar ko nors nepamiršai? – susizgribo Vincenta, bet jis jau negirdėjo. Ji nesigulė, ne miegas galvoje. Pamažu nutipeno į virtuvę, užsiplikino kavos. Gal ir gerai, kad išleidau, atsisveikinau. Atsisveikinimo bučinys ją nukėlė į *Trijų mergelių* restoraną.

Jie šoko su visokiomis vingrybėmis, linksmi kvatojo, aplinka tarytum neegzistavo, viskas susiliejo į tą malonų svaigsmą. Pasodinęs prie stalelio, jis paėmė jos ranką, palaikė prispaudęs prie skruosto, pabučiavo, atsiprašė ir kažkur dingo. Pasilikusi viena, Vincenta klaidžiojo akimis nuo veido prie kito, regis, tik dabar pastebėjo, kad jau pilnutėlė salė, matė belaukiančią laisvos vietos jauną porelę; jie dirščioja viena į kitą, paskiau abu nuleidžia akis, – drovumas taip būdingas jauniems, neseniai išaugusiems iš vaikiško amžiaus, – jautriai reaguoja į naują situaciją, nelauktą tarpusavio supratimą, stebi besiruošiančius palikti laisvas vietas; matė, kaip mergelės bėgioja po salę, tai užsirašydamos užsakymus, tai su pilnais padėklais, pažerdamos gražą, sykais smagiai nusikvatodamos. Pamažėle akys nukrypo į langą, kuriame ji atsispindėjo sėdinti, pirštais parėmusi smakrą, panirusi į kitą pasaulį, matė, kaip į muzikos ritmą blykčioja įvairiaspalvių šviesų dryksniai: mėlynos, šviesiai violetinės, žalios, raudonos, – jos lūžinėjo, žaižaravo, tirpo, kad po to dar ryškiau įsižiebtų, nutvieksdamos šokėjų veidus, spindulėliais atsikartotų krištoliniuose žibintų pakabukuose. Po kurio laiko Augustinas tyliai atsėlino, apkabino pečius, priguldo prie plaukų ir į ausį pakuždėjo: „Užsimerk ir neatsimerk, kol aš nepasakysiu.” Tą akimirką, kai jis prisilietė prie veido, kai šiltas kvėpsis nuslinko jos kaklu, ji, nors ir drovėdamasi, pasidavė kūno virpuliukams, kaitinantiems kaklą, krūtinę, ir mintyse spėliojo, kokį siurprizą jis ruošia. „Na, dabar atsimerk!” – išgirdo jo džiugiesiu atautą balsą. „Oi” – aiktelėjo Vincenta ir tik atsipeikėjusi nusistebėjo: – „Kokios gražios!” – Priešais ant staliuko puikavosi trys rožės, o ant drėgnų lapelių žaižaravo šviesų kibirkštėlės. Ji pakėlė jas prie lūpų, įkvėpė jų aromatą, kvapas lengvai apsvaigino, norėjo pulti jam ant kaklo, apiberti bučiniais, bet užianti salė, šokančiųjų žvilgsniai varžė, o jis lyg skaitė jos mintis, prisitraukė arčiau, ir jų pasibučiavimas buvo lyg tylus išsakymas to, ko nedrįso ištarti lūpos.

Vincenta tvirčiau susisupo į chalata, užmetė koją ant kojos, gurkštelėjo karštimo. Savęs ji neanalizavo. Žinojo, kad šiuo metu beprasmiška. Ji galvojo apie jį ir apie jų gyvenimą. Jie visada vienas kitą suprato, su nuolankumu priimdavo visus rūpesčius, kaip neatskiriamą savos meilės dalį. Tikėjo, kad viskas bus gerai ir niekada nesipykdavo. O dabar?

Bus daugiau.

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, MD
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

JUNG TINĖ KARALYSTĖ

Londonė rengiama lietuviška Vėlykų mugė

Kovo 26-28 dienomis „The Grove” skvere, Stratford, rytų Londono centre, skambės liaudiška muzika, bus prekiaujama mūsų šalies suvenyrais, lietuvišku maistu ir alumi – pirmąkart Didžiojoje Britanijoje rengiama lietuviška Vėlykinė mugė. Šio renginio organizatoriai – Lietuvos komercijos rūmai Jungtinėje Karalystėje dvejus metus iš eilės rengė Kalėdines muges, o joms pasiteisinus, nuspręsta lietuviškų renginių britų sostinėje sąrašą papildyti ir Vėlykų

AIRIJA

Lietuviškas menas netikėtose Dublino erdvėse

– Mus tik ką pakvietė į parodą. – Telefoną į kišenę panardino mano vyras.

– Parodą? Kur?

– Pas Aurį. Namie. „Dublin by Johnny”.

Dublin by Johnny? Oho! Įpareigoja. Pusdienį staipausi prieš veidrodį – į parodą nenuėisi apsirengus bet kaip. Tuo labiau, kad Valentinas tik ką buvo užsukęs pasiskolinti varlytės... Sūnų aptaisau marškinėliais su ant jų nupieštu kaklaraiščiu ir petnešomis. Tegu žino, kaip žmonėse pasirodyti.

Kiek neramina renginio vieta. Taip neįprasta. Visos kelionės per tamsėjančią Dubliną metu mano smegenys audžia planus ir scenarijus. Sustojus prie reikiamo namo jokių ypatingų kultūros požymių nepastebiu. Pabeldus į langą ir ilgai nesulaukus atidarant durų, vidun ima skverbtis abejonė – gal būsiu sumaišiusi adresą? Bet ne. Durys veriasi, mes sugriūnam į vidų, žalsvoje šviesoje skendinčiame kambaryje ant sofutės snaužiantis pilietis dar labiau patvirtina mano abejones. Menas? Čia? Negali būti! Tačiau švelnus šurmulys, sklindantis iš svetainės, išsklaido visas mintis, palikdamas tik begalinį norą pamatyti, kas gi už durų.

O už durų – šviesiausi Dublino veidai. Erdvi svetainė paversta parodos sale – naktinį Dubliną vaizduojančios juodai baltos ir spalvotos nuotraukos sukljuotos tiesiai ant baltų

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD

ANDREW J. ENGEL, MD

ANDREW J. YU, MD

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

Lake Barrington: 847-852-2000

www.illinoispain.com

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

švente.

Stratford Vėlykų mugės vieta pasirinktas dėl didžiulių praeivių srautų – skaičiuojama, kad per savaitę čia apsilanko iki 400 tūkstančių žmonių.

Į tris dienas nuo ryto iki vakaro šurmuliuosiančios lietuviškos Vėlykų mugės atidarymą pakviesti Newham rajono, kuriam priklauso Stratford, meras ir Lietuvos ambasados atstovai.

Delfi.lt

Jurga Vidugirienė

Lithinfo.com

NEILGAI GYVENĘS, DAUG PADARĘS

ALDONA KAČERAUSKIENĖ

Minint poeto Vaidoto Daunio (1958–1995) penkiasdešimties metų gimimo jubiliejų, išleista jo straipsnių, pokalbių, esė knyga „Kūrybos karalystės šviesa“, kurią parengė dr. Elvyra Usačiovaitė, Kultūros, filosofijos ir meno instituto mokslo darbuotoja, senosios lietuvių kultūros specialistė (apgyrusi humanitarinių mokslų daktaro darbą iš lietuvių liaudies meno simbolikos, sudariusi ne vieną straipsnių rinkinį tradicinių simbolių temomis).

Knygą sudaro platus sudarytojos straipsnis apie V. Daunio kūrybos simbolius; kūryba sugrupuota į keturis skyrius. Į pirmąjį, pavadintą „Būtis ir kūryba“, sudėti lyriniai, publicistiniai ir analitiniai autoriaus tekstai, parašyti 1988–1995 metais, kuriuos sudarytoja taip įvertina: „tai gilūs, originalūs poeto ir filosofo apmąstymai“. Į antrąjį skyrių – „Vietovardžiai“ – pateko straipsniai, skirti Vilniui, Panevėžiui ir jo apylinkėms, Pažaisliui; taip pat V. Daunio pamėgtiems, sovietmečiu draustiems ar nepageidautiniems kūrėjams: poetui ir diplomatui Oskarui Milašui, filosofui Antanui Maceinai. Čia įdėti straipsniai, kuriuose perteikiama 1989 m. įvykusios kelionės į JAV patirtys. Trečiąjį skyrių – „Kūrybos pašauktieji“ sudaro straipsniai apie tapytojus Algirdą Petrulį ir Vincą Kisarauską, teatro režisierių Juozą Miltinį, filosofus Juozą Girnių ir Levą Karsaviną, rašytoją Antaną Vaičiulaitį, šv. Pranciškų Asyžietį; čia įdėta ir V. Daunio iš italų kalbos išversta šv. Pranciškaus Asyžiečio garsioji „Tvėrinijos giesmė“. Ketvirtajame skyriuje, pavadintame „Kultūros projektas“, „Regnum“, randame tekstus, susijusius su V. Daunio įkurtu kultūros fondu „Regnum“. Knyga baigiama išsamia V. Daunio kūrybos (1967–2006) bibliografija, sudaryta E. Usačiovaitės, redaguota Paulės Mikelinskaitės ir išsamia asmenvardžių rodykle.

V. Dauniui esant gyvam, 1985 metais buvo išleista tik viena jo eilėraščių knyga „Metų laikai“. Po mirties – 1999 metais N. Kvaraciejūtės sudaryta rinktinė „Kelio ženklai“. Už esė knygą „Šeštoji diena“ 1996 metais jam paskirta Gabrielės Petkevičaitės-Bitės premija. Dar išleista jo literatūros kritika „Pastoviųjų vertybių versmė“ (sudarė E. Usačiovaitė) ir eilėraščių rinkinys „Langas“. Be to, apie V. Daunį ir jo kūrybą paskelbta daug straipsnių ir atsiminimų periodikoje. Nepaisant viso to, naujoji knyga „Kūrybos karalystės šviesa“ yra įdomi ir mielai skaitoma, primena mums veiklią, veržlią, kūrybingą asmenybę, sušvitusią Lietuvoje pačioje Atgimimo pradžioje, kuri džiugino drąsiai reiškiamomis krikščioniškosiomis vertybėmis. „Regnum“ fondo emblema V. Daunys pasirinko stilizuotą eucharistinę taure (dailininko Kęstučio Grigaliūno lino ražinys), kuri puošė ne tik almanacho „Regnum“ pirmąjį viršelį, bet ir visus šio fondo leidinius, dokumentus, renginių programas, V. Daunio vizitines korteles.

Knygoje įdėta keletas V. Daunį artimai pažinojusių žmonių prisiminimų. Buvusi bendradarbė Roma Brogienė: „Buvo susikaupęs, gerai žinantis, ko nori (...). Dėl to, kad talentingas, lygiai stiprus kaip poetas, esistas, mokslininkas (...). Svarbus dalykas, kad jis atvirai išpažino krikščionybę.“ Bendradarbis Rimantas Skeivys: „Jis buvo laisvas nuo išankstinių nuostatų, prietarų, elgėsi pagal savo pasaulio pagavą, individualią nuomonę. Stengėsi užgriebti kiek galima daugiau – dirbo visomis kryptimis. Krikščionis, spiritualistas. Prasiėjęs Atgimimui reikėjo suprasti krikščionybę, ją vėl įauginti į savo kultūrą. Šiuo požiūriu Daunys buvo ryškiausias.“ Bendradarbis Robertas Petrauskas: „Rami, švelni, tyli siela. Uždaras, susimąstęs. Krikščioniškos laikysenos – nebūti pirmam, liaupsinamam.“ Žmona Raimonda Daunienė: „Vaidotas buvo subtilus žmogus,

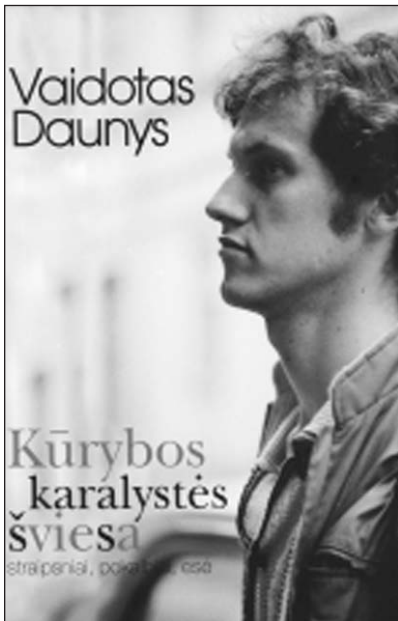
VAIDOTAS DAUNYS

Rytais tu atplauki ir suoši prie lango...
Pasauli, aš sakau, tai tavo rytas,
Iš kur aš vėl su tavimi keliausiu
Ir į kurį negrįšiu niekada.

Pasauli, aš sakau, štai mano žingsniai
Paskui mane iš balto ryto eina...
Sustojęs Laikas tako juostoj tyli, –
Ką tu, Pasauli, Laikui palikai?..

Užsikeli mane į aukštą dangų...
Pasauli, aš sakau, ugnies zenite,
Kokioj erdvėj tavų ribų ieškoti,
Jeigu alsuojam vienas kitame – – –

Pasauli, aš sakau, štai mano žvilgsnis,
Su tavimi savęs ieškot išėjęs...
Į kokį vakarą, į kokį gilų rytą
Iškilsime, iškilsime, iškilsime – – –

vengė blogo veiksmo, net minčių. Manė, kad tas blogis gali realizuotis. Jo idealas buvo Kristus.”

Raimondos ir Vaidoto Daunių šeimoje gimė penki vaikai. Duodamas Edvardui Vaičiui interviu, Vaidotas sakė: „Man vaikai, kaip geri eilėraščiai. Gera šeima yra ta, kuri ir konfliktiškai, sunkiai gyvendama sugeba išlikti ir rasti bent truputį meilės, padedančios jai nesubyrėti. Neseniai atradau savo protėvių nuotrauką – joje jauni gražūs žmonės ir jų vaikai, jie nusifotografavę prieš daugelį metų, bet aš netikiu, kad jie nedalyvauja mano šeimos gyvenime. Yra kažkoks neįprastas išgyvenimas: prieš šimtą metų fotografuotas žmogus žiūri į tave, nors jo šiame pasaulyje nebėra, bet jauti kiekvieną to žmogaus veido bruožą ar aprangos detalę.“ Į knygą „Kūrybos karalystės šviesa“ įdėta daug V. Daunio nuotraukų. Žvelgia į mus stovėdamas šalia poeto Bernardo Brazdžionio ar sėdėdamas greta rašytojo Antano Vaičiulaičio, kai lankėsi JAV, šalia literatūrologo dr. Vinco Natkevičiaus, kai svečiavosi Vokietijoje, ir, atrodo, kad jis tebe gyvena tarp mūsų.

Kaip matome bibliografijoje, pirmieji V. Daunio eilėraščiai tuometinėje vaikiškoje spaudoje pasirodė, kai autoriui tebuvo devyneri metai. Studijuodamas lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete, pradėjo dirbti „Pergalės“ (dabar – „Metai“) redakcijoje, rengėsi rašyti disertaciją apie Vinco Mykoliaičio-Putino kūrybą. Keletą metų vadovavo Vilniaus jaunųjų rašytojų sekcijai, rengė almanachą „Veidai“. 1987 metais ėmėsi redaguoti moksleiviams skirtą žurnalą „Žvaigždutė“. Sugaudus pirmiems Atgimimo varpams, visa V. Daunio daugiašakė veikla įgavo išsilaisvinimo iš totalitarinio režimo kryptį. 1988 metų rudenį jis pradėjo redaguoti naują žurnalą „Krantai“, kuris atstovavo Lietuvos dailininkų, kompozitorių, Teatro veikėjų ir žurnalistų sąjungoms. 1991 metais jis sumanė ir ėmė sėkmingai įgyvendinti „Regnum“ (liet. „Karalystė“) leidybinių, poetinių ir muzikinių projektą: su-

kūrė to paties pavadinimo knygų leidyklą, periodinį almanachą ir kamerinės muzikos ansamblį”, – pastebi E. Usačiovaitė. Nuo 1994 m. V. Daunys atgaivino prieš karą Juozo Keliučio leistą žurnalą „Naujoji Romuva”.

Šalia organizacinio darbo V. Daunys daug rašė: eilėraščius, esė, straipsnius, mielai dalijo interviu. Jo kūrybą spausdino „Nemunas”, „Kultūros barai”, „Literatūra ir menas”, JAV leidžiamas „Draugas”, jau neminant jo paties redaguojamų žurnalų. Tarsi nujausdamas, kad jam duota mažai laiko, skubėjo dirbti, daug iš savęs reikalavo, bendradarbiams kartodavo, kad per mažai padarė. Geriau jį pažinojusiems ir su pasigėrėjimu sekusiems jo veiklą, atrodė kitaip. Anot monsinyoro Kazimiero Vasiliausko, „tokia asmenybė kaip Vaidotas Daunys gimsta tik kartą per šimtą metų”. Toks įvertinimas „dėl šio jauno žmogaus talento ir ypatingo pasišventimo aukštiems idealams”.

1995 metų liepos 29 dieną, eidamas 38-uosius gyvenimo metus, V. Daunys tragiškai žuvo. Tai įvyko penktųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių išvakarėse, per šventę Vingio parke Vilniuje. Taigi jau keturiolikti metai, kai tarp gyvųjų nebėra Vaidoto. „Iš šiandienos perspektyvos vis dėlto manytume, kad būta ir yra šalyje daug talentingų žmonių, garsių ar mažiau žinomų, pasišventusių Lietuvos kultūrai. Vaidotas – vienas iš jų. Tačiau iš kitų jį išskiria gilus, brandus tikėjimas, skatinęs kūrinius, renginiais ir leidiniais, kuriuose atsispindi sakralusis pradas, viešai šlovinti Viešpatį. Atgimstančiai Lietuvos kultūrai kaip tik reikėjo tokios krypties asmenybės, ir ji pasirodė. Intelektualus, talentingas, aukštos moralės katalikas, pasižymintis charizma skelbti Viešpaties žodį pasaulietiniu būdu. Itin ryškiai sušvitus, jis pats tapo simboliu. Simboliu XX a. pabaigos tikinčio lietuvių inteligento, kviečiančio mąstyti, veikti, aukotis”, – pastebi knygos sudarytoja. Dėkojame jai už šį priminimą ir visą knygą.

Konkursas

„Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą”

2009 m. minime Lietuvos vardo tūkstantmetį, todėl visus metus Lietuvoje ir pasaulyje įvairiausiais būdais bus pažymima ši iškili data. Prisiėdamas prie šios sukakties LR Generalinis konsulas Čikagoje skelbia konkursą „Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą” ir kviečia jame dalyvauti visus moksleivius, gyvenančius generalinio konsulato Čikagoje konsulinėje apygardoje.

Konkurse gali dalyvauti visi mokyklinio amžiaus jaunuoliai (6–18 metų). Atkreipiame dėmesį, jog šeštadieninės lituanistinės mokyklos lankymas ar narystė lietuviškose organizacijose nėra būtina sąlyga. Mažiesiems konkurso dalyviams gali padėti vyresni šeimos nariai, mokytojai.

Projektą galima kurti individualiai arba grupėje.

Konkursui reikia sukurti projektą „Kaip aš garsinčiau Lietuvos vardą” ir jo lietuvišką arba anglišką aprašymą atsiųsti į LR Generalinį

konsulatą Čikagoje.

Siųsdami projekto aprašymą nepamirškite nurodyti savo vardo ir pavardės, amžiaus, adreso ir telefono, projekto pavadinimo, projekto aprašo lapų skaičiaus ir, jei yra, kitų priedų skaičiaus. Jei projektą pristato moksleivių grupė, nurodykite visų kitų grupės narių vardus, pavardes ir amžių.

Projekto aprašymą į LR Generalinį konsulatą Čikagoje atsiųsti iki 2009 m. balandžio 27 d. adresu: 211 East Ontario Street, Suite 1500, Chicago, IL 60611

El. paštas: admin@ltconschi.org
Fax: 312-397-0385

Konkurso nugalėtojai skelbiama 2009 m. gegužės 8 d., tuomet bus skelbiama ir prizų įteikimo data.

Nugalėtojai bus apdovanoti vertingais laimėjimais.

**LR generalinio konsulato
Čikagoje info**

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

*Nuoširdžiai dėkojame 2008 m. liepos-gruodžio mėn. Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka, LF kapitalas padidėjo **\$479,747.14** suma! Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.*

***Mūsų tauta – mūsų ateitis.
LF Vadovybė***

- \$5** Gajauskaitė, Simona, (\$5); Grybauskas, Vytautas ir Joana, FL (\$635); Jasilionis, Eglė, PA (\$5); Matke, Dave, CA (\$5); Paliulionis, Elena, IL (\$105);
- \$6** Marcinkevičius, Monika, CA (\$6);
- \$10** Briel, Dianna, PA (\$10); Bublytė, Lina, MI (\$10); Budelis, Dolores, PA (\$10); Busanovich-Dunn, Angel, NJ (\$10); Helt, Millie, PA (\$10); Mastella, Rita, NJ (\$10); Noreika, Chester V., MD (\$130); Savaiko, Susan, NJ (\$10); Swanson, Martha, NJ (\$10); Tomkus-Thompson, Barbara, MA (\$10); Walker, Angele, MD (\$45); Zorskas, Romas ir Aldona, OH;
- \$12** Anoniminis;
- \$15** de Sa Pereira, Moacir, IL (\$15); Jarašūnas, Auris, CA (\$15); Knasas, Alvydas, MA (\$15); Mikaila, Andrius, MI (\$15); Wolosenko, Alexander J., NY (\$15);
- \$20** Alekna, Aras, (\$20); Anelauskas, Marius, (\$20); James, Daniel ir Corinne; Kruger, Patricia, IL; Liska, Pat, IL; Morkevičiūtė, Rasa, MA (\$270); Orentas, Vytautas, FL (\$40); Perevičius, Mantas ir Reda, CA (\$20); Pliodzinskas, Vytautas ir Zelma, OH ;
- \$25** Carobus II, John Paul A., CA (\$25); Gedris, Algis E., OH (\$20); Gajauskas, Rimas, CA (\$260); Kliorys, Rita, OH; Laniauskas, Rimantas J., OH (\$500); Laucius, Henrikas ir Ilona, MI (\$590); Matonis, Kazys, AZ (\$75); Milauckas, Aldona, IL (\$25); Musonis MD, Vytautas ir Genovaitė, IL (\$1375); Pargauskas, Alfonsas, IL; Plenys, Juozas, (\$25); Rudaitis, Teodoras ir Ritonė, IL (\$1,285); Šilgalis, Eugenijus ir Regina, OH (\$100); Stungys, Ada, OH; Vaškelis, Prima, FL (\$425); Vaškys, Sofija, FL (\$1025); Venckus, Daiva, CA (\$125);
- \$30** Bowser, Bryan L., OH; Jelionis, Sofija, IL; Juškys, Vytas, CA (\$30); Kondratas, Victor, NY (\$120); Kuolas, Augis, CA (\$30); Savickienė, Daiva, CA (\$30);
- \$35** Gruodis, Algirdas J., NY (\$110)
- \$50** Aidis, Aloyzas ir Ramutė, MD (\$1075); Armonas, Jonas ir Dalia, OH; Balys, Leokadija, OH (\$500); Balzekas III, Stanley, IL (\$950); Briedytė-Stonys, Dalia, MI (\$1,780); Bruss, Jonathan ir Grace, IL; Cidzikaitė, Dalia, IL (\$100); Diljonas, Antanas ir Vitalija, PA; Domanskis, Van, FL (\$3,000); Elia, Mary E. Spurgis, CA (\$525); Gedgaudas, Stefa, OH (\$200); Genitis, Elden, IL (\$200); Giedraitis, Kastytis K. ir Rita, MI (\$510); Gillis, Birutė Zita, MI (\$150); Keblys, Kęstutis A. ir Vitalija E., LA (\$1,200); Knudstrup, Regina, MI (\$450); Kondratas, dr. Ramūnas A., VA (\$150); Marchertas, Algirdas ir Raminta, IL (\$525); Mažeika, Francis ir Aldona, IL ; Menciūnas, Angelica, NY (\$200); Paliulionis, Jurgis, IL (\$100); Petrauskienė, Regina, OH (\$1250); Pračkaila, Mindaugas, IL (\$950); Raulinaitis, Sigitas ir Rima, CA (\$50); Razma, Kazys ir Danutė, IL (\$350); Saparnis, Frank P, MA (\$170); Sekas, Vilija, CA (\$50); Šilkaitis, Myia, CA (\$50); Stankus, Viktoras, OH (\$50); Stumpfl, Douglas ir Margarita; Zikas, Algirdas ir Dalia, MA; Šakalytė-Hamm, Jurga, PA (\$200); Ječius, Kęstutis ir Dalia, IL (\$2,990); Tomkutė, Milda, CA (\$550); Williams, Lance M., CA (\$50); Wolfer, Aida ir Rudy, IL (\$200);
- \$59** Balchunas, Indrė, (\$85.80);
- \$70** Budrick, Melissa, OH (\$70); Siderienė, Zita, FL (\$100);
- \$75** Andriukaitis, Bronius ir Suzanne, IL (\$950);
- \$100** Ambrozaitis, dr. Kazys ir Marija, IN (10,230); Baipšienė, Rimvyda, CA (\$100); Baniulis, Dovilė, IL (\$100); Bigelytė-Silverman, Jūrate ir Bigelis, Ramūnas, WI; Brazis, Aldona, IL (\$2875); Burokas, Dalia, CA; Camara, Melinda, MA (\$100); Černius, Rimas F, IL (\$3,500); Čikagos Lietuvių Moterų Klubas, IL (\$100); Cox, Magdalynne Lory, PA (\$500); Daugirdas, dr. Jonas ir dr. Ona, IL (\$1,000); Domanskis, Rimas ir Pranutė, IL (\$1,675); Elsbergas, Dana M., IL (\$2,300); Galaška, Trudy Karalius, NE (\$250); Gayauskas, Yulionas, CA (\$100); Gečas-McCarthy, Irena, NY (\$400); Jakubauskas, Romas ir Teresė, MA (\$200); Jasas, Birutė ir Jasas Lilija, IL (\$100); Karaška, Maksiminas Adolfas, VA (\$2,400); Kazakauskas, Eve, PA (\$600); Kirvelaitis, Vytenis P, IL (\$1,900); Laniauskas, dr. Marius ir Eglė, OH (\$500); Leparskas, Romas, MI (\$1,700); Lietuvių Tautinių Šokių Institutas, CA (\$100); Liubinskas, Juozas Jr. ir Daila, IL (\$1265); Mainelis, Bronė, OH (\$100); Mattis, Daina, NY (\$100); Mattis, Kristina, CA (\$100); Muliolis, Algirdas ir Amanda, OH (\$1850); Navarette, Carlos ir Daiva, CA (\$100); Newsom, Marija, CA (\$100); Noreika, Neringa, IL (\$100); Osmolskis, Ona, NY (\$1,850); Pakalnis MD, Vytautas Alfonsas, SC (\$4,300); Paužuolis, Antanas ir Emilija, IL (\$200); Pažerūnas, Pijus, IL (\$500); Polikaitis, Antanas ir Dalilė, CA; Porterfield, Kate J., KS (\$300); Raudys, Vytas ir Marija, IL (\$1,030); Razma, dr. Antanas ir Alė A., IL (\$15,425); Sekas, Albinas, CA (\$200); Setcavage, James ir Dorothy (St. George Heritage), PA (\$200); Simėnas-Grayson Ph.D., Vida, NJ (\$1,575); Staškus, Jonas, IL (\$100); Stončius, Pijus, IL (\$1300); Svera, Jonas ir Birutė, MI (\$425); Talandis, Jonas ir Gražina, CA (\$100); Tvaškus, Virginijus, IL (\$100); Udrys, Narimantas V. ir Janina, MI (\$300); Uderys, Algirdas, IL (\$500); Urba, dr. Vytautas ir Aldona, IN (\$2,600); Valaitis, Sandra, IL; Vanagūnas, Stanley, AZ (\$2,622); Vertelkaitė, Agnė, IL (\$100); Vilimas, Zigmantas ir Irena, IL (\$100); Viskanta, Tomas ir Rimga, CA (\$100); Vizgirda, Vtautas, IL (\$12,350);
- \$105** Petroliūnas, Thomas ir Laima, IL (\$800);
- \$120** Kamantas, Vytautas ir Gražina, MI (\$3,140); Val, Vito ir Regina, IL (\$2940);
- \$123** Petroliūnas, Viktoras, IL (\$406.66);
- \$144** Budrys, Antanas ir Jūratė, AZ (\$804);
- \$150** Draugelis, Arūnas ir Irena, IL (\$3,150); Vaišnys, dr. Juozas R. ir dr. Elona M., CT (\$3,800);
- \$200** Dundzila, Antanas, FL (\$450); Jatulis, Mindaugas, NY (\$1,900); Me-

reckis, Jūrate, IL (\$230); Petrauskas, Kęstutis, CA (\$200); Užgiris, Šarūnas ir Audronė, IL (\$500);

- \$250** Empakeris, dr. Viktorija Joga ir Donatas, CA (\$2,600); Koncė, dr. Alvydas, CA (\$1,850); Kriaučiūnas, Marius ir Mary, IL (\$650); Tender, Lisa M, MA (\$5,750);
- \$300** Balanda, Gediminas, MI (\$2,300); Balanda, Gediminas, MI (\$700); Griškelis, Rimantas ir Regina, IL (\$2,200); Kuolas, Almis ir Danguolė, MA (\$2,500); Saulis, Algirdas ir Aušra, IL (\$3,500), IL (\$100); Šmulskštienė, Aldona, IL (\$1,050);
- \$500** Blanford, Salomėja, WY (\$620); Raišys, Vidmantas, WA (\$8,750); Viskanta, Zigmas ir Birutė, CA (\$500);
- \$525** Denis, Kenneth, VA (\$46,524)-testamentinis palikimas
- \$780** Vidugiris, Elena (Charitable Remainder Trust), CA (\$14,530);
- \$1,000** Januta, Donatas, CA (\$2,100); Karaitis, Victoria, MI (\$6100); XXX, IL (\$22,500); Vasilius šeima, AZ (\$2,600);
- \$2,000** Karaitis, Victoria, MI – ALGIRDO KARAIČIO STIPENDIJŲ FONDAS (\$19,800);
- \$3,000** Anonis, Vytautas ir Danutė, NY – V. ir D. ANONIŲ STIPENDIJŲ FONDAS (\$19,000) ; Jagminas, Romualdas ir Margarita, MA (\$3000);
- \$6,000** Jakas, Dalia, PA – RIMVYDO JAKO STIPENDIJŲ FONDAS (\$30,816);
- \$30,000** Vitkus, Gintautas ir Ramunė, CA - G. ir R. VITKŲ FONDAS (\$30,000)
- \$100,000** Klova, Vincas J., CA – testamentinis palikimas
Paovys, Jonas ir Veronika, MI – testamentinis palikimas - J. ir V. PAOVIŲ STIPENDIJŲ FONDAS (\$325,398);

Atminimo įrašais pagerbti šie asmenys: a.a. Juozas Arvydas, a.a. Mindaugas Balanda, a.a. Nijolė Baniienė, a.a. Justinas Buivys, a.a. Aurelija Balašaitienė-Žitkuvienė, a.a. Elena Dovilienė, a.a. Vytenis Elsbergas, a.a. Adomas P. Jasas, a.a. dr. Ferdinandas Kaunas, a.a. Chester A. Lawrence, a.a. Povilas Osmolskis, a.a. Bronė Šimkus, a.a. Stasė Vanagūnienė,

Asmenys pagerbti dovanojant LF narystę: Irma ir Gediminas Deveikiai, IL (50 metų vedybų proga); Veronika Angelė Gecevis, IL (krikštytųjų proga); Michael ir Lauros Juškos, MI (vedybų proga); Linas ir Carie Paužuoliai, IL; John Mindaugas Rinkus, OH; Julija Udrytė, CA; Peter Tomas Užgiris, IL (gimimo ir krikštytųjų proga);

Skliausteliuos — iš viso įnešta į LF (į asmeninę narystę).

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas fondo įrašais-gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybas, jubiliejus.
- Atminimo įrašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių fondui.

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION,
Fed. ID# 36-6118312

Priimame kreditines korteles

LIETUVIŲ FONDAS - LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA
Tel. 630-257-1616 Fax. 630-257-1647 admin@lithfund.org
www.lithuanianfoundation.org

Margumynai

JAV pirmauja vėjo energetikoje pasaulyje

Vėjo jėgainių gaminamos energijos „varžybose“ JAV pralenkė Vokietiją. Ši valstybė 2008 metais pagamino daugiausiai elektros naudodama atsinaujinančio gamtinio šaltinio – vėjo – jėgą.

Nauji vėjo jėgainių projektai praejusiais metais JAV sudarė 42 proc. visų naujų energijos gamybos pajėgumų. Bendras per praėjusius metus įrengtų tokios rūšies generatorių galingumas sudaro 8,4 GW. Dabar JAV vien iš vėjo jėgainių gauna apie 25 GW energijos, t.y. vienu gigavatu daugiau, nei Vokietijoje (24 GW), kuri užima garbingą antrąją vietą.

Praėjusiais metais vėjo energija sudarė didžiausią energetikos prieaugį Europoje; JAV tapo pirmaujančia šios rūšies energijos gamybos šalimi, o Kinija net padvigubino savo turimus išteklius vos per vienerius metus. Bendras pasaulyje pagaminamos vėjo energijos kiekis padidėjo apie 30 proc. – pasiekta bendra 121 GW galia. Organizacijos „Global Wind Energy Council“ (GWEC) vertinimu, vien tik naujos įrangos rinka pasaulyje sudaro 50 milijardų dolerių.

Europoje vėjo elektrinių pagami-

nama galia padidėjo 8,9 GW. Anksčiau plėtra buvo daugiau sutelkta Danijoje, Vokietijoje ir Ispanijoje; 2008 m. plėtra buvo tolygiau pasiskirsčiusi ir tarp kitų ES šalių, įskaitant Prancūziją ir D. Britaniją.

Azija prie pasaulinio prieaugio prisidėjo maždaug trečdaliu, tačiau apie plėtros tolygumą čia neverta nė kalbėti. Kinija įrengė 6,3 GW galios naujų jėgainių. Tokią ekonomikos politiką šalis pasirinko kaip vieną iš būdų kovoti su pasauline ekonomikos krize, ir tikisi pakartoti lygiai tokį patį plėtros greitį 2009 metais. Jei tai pasitvirtintų, Kinija pralenktų „tradicines“ vėjo energijos gamintojas – Ispaniją ir Vokietiją.

Technologijos.lt

IŠNUOMOJA

**Nebrangiai išnuomojamas
gražus 4 kamb. butas
su baldais. Kedzie ir 66 pl.
Naujesniame name.
Tel. 708-656-6599**

♦**Jono Tamulaičio fotografijos** parodos „Pro šakas...” atidarymas Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL, įvyks vasario 6 d., penktadienį, 7:30 val. v. Paroda skirta Vasario 16-ajai paminėti. Dalyvaus LR generalinio konsulato atstovas ir ansamblis „Gabija” (vadovė Genė Razumienė). Maloniai kviečiame dalyvauti.

♦**Meno mylėtojus vasario 7 d.**, šeštadienį, 7 val. v. kviečiame į Sigito Šniro parodos „Sapnai” atidarymą Lietuvių dailės muziejuje, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont. Akustine gitara bei perkusiniais instrumentais muzikuos Aidas ir Airis.

♦**Šv. Kazimiero kongregacijos** seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos šeštadienį, vasario 7 d., 9:30 val. r., seselių Motiniškajame name, 2601 W. Marquette Rd., Chicago. Mišias aukos kun. Thomas Mescall, St. Adrian’s parapijos administratorius. Po Mišių – kavutė. Kviečiame dalyvauti.

♦**Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misija vasario 13 d. 7 val. v. maloniai kviečia visus į Pasaulio lietuvių centro Bočių menę dalyvauti pokalbių ir diskusijų vakare „Meilės himnas”, remiantis ir aptariant Naujojo Testamento Šv. Pauliaus pirmojo laiško korintiečiams 13-ą skyrių. Vakarą ves Grasilda Reinytė-Petkus, dalyvaus tėvas Antanas Saulaitis, SJ ir kun. Valdas Aušra.

♦**Vasario 21 d. 11 val. r. Balzeko** lietuvių kultūros muziejuje kūrybinai pasidaryti Užgavėnių kaukes padės dailininkės Rasa Ibianskienė ir Živilė Ramašauskienė. Nepamirškite žirklių, klijų ir pačių įvairiausių medžiagų skiaučių, kailių atraižų – viską panaudosite kaukių kūrimui. Išradingiausių kaukių ir kostiumų autoriai bus apdovanoti. Vaisinsimės užgavėnių blynais. Mokestis: 6 dol. vaikams, 12 dol. suaugusiems. Būtina registruotis tel. 773-582-6500.

♦**Kovo 10 d., antradienį, Ateitininkų** namai kartu su Akademine Skautų sąjunga ruošia susikaupimo dieną Ateitininkų namuose. Susikaupimą ves kun. Sederavičius, SJ.

Sausio 31– vasario 1 dienomis Pasaulio lietuvių centre Lemonte, IL (JAV) įvyko Politinių studijų savaitgalis. Savaitgalyje dalyvavo ir pranešimus skaitė generolas Arvydas Pocius, šiuo metu reziduojantis NATO būstinėje Norfolk, JAV. Nuotraukoje iš kairės: gen. Arvydas Pocius ir Laisvės fondo ir premijos įkūrėjas dr. Rimtautas Marcinkevičius.

Povilo Žemaitaičio nuotr.

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Naujai įsisteigusi St. Petersburg, FL** Lietuvių klubo veiklos šaka „Banga” rengia Lietuvos vardo tūkstantmečio paminėjimą š. m. vasario 21 d. Minėjimas prasidės 10 val. r. krepšinio turnyru Walter Fuller salėje (7891 26 Ave. North St. Petersburg). Dalyvaus lietuvių krepšinio komandos iš Orlando, Miami, West Palm Beach ir St. Petersburg. Registruotis tel.: 727-251-5062 (Diana Kadzevičius) arba el. paštu: dkadzevicius@tampabay.rr.com

♦**Vasario 24 d. St. Petersburg, FL** klubo salėje rengia linksmą Užgavėnių pobūvį. Bus skani, tradicinė Užgavėnių vakarienė. Šokiams gros Cathy’s orkestras. Pobūvio pradžia 6 val. v. Auka – 25 dol. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

♦**Lietuvos konsulė Renata Radvilaitė** atvyksta į St. Petersburg š. m. vasario 26 ir 27 dienomis. Jeigu kas nors norėtų daugiau informacijos iš New York konsulato, turi kreiptis į <http://www.ltconsny.org>. Norinčius dalyvauti priėmimo prašau registruotis pas Lietuvos garbės konsulę vakarinei Floridai Algimantą Karnavičių, tel. 727-895-4811 arba LTConsulFL@bayprintonline.com, nurodant savo vardą, pavardę, kokios konsulinės paslaugos pageidaujama, kurią dieną ir kuriuo laiku Jums patogų atvykti. Priėmimas vyks St. Petersburg Lietuvių klubo patalpose (4880 46th Ave. North, St. Petersburg, FL).

♦**Organizacijos „Lietuvos vaikų viltis”** koldūnų pietūs vyks 2009 m. kovo 1 d. 12:15 val. p. p. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Los Angeles, CA. Pietūs suaugusiems – 35 dol., vaikams – 10 dol. Prašome bilietus iš anksto nusipirkti po Mišių ar skambinti Danguolei Navickienei tel. 805-497-0105.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Nepriklausomybės šventės minėjimai JAV Lietuvių Bendruomenėse

Pagrindinis Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo **minėjimas** vyks sekmadienį, **vasario 15 d.** Minėjime dalyvauja JAV Valstybės departamento Skandinavijos ir Baltijos kraštų skyriaus direktorius Alan Meltzer. Meninę programą atliks pučiamųjų instrumentų orkestras „Gintaras”. Minėjimas vyks **Maria gimnazijos auditorijoje**, Marquette Park, Chicago. Pradžią 1 val. p. p. Visus kviečia Amerikos Lietuvių Tarybos Čikagos skyrius.

JAV LB Cicero apylinkės valdyba Vasario 16-osios **minėjimą pradės vėliavos pakėlimu vasario 11 d.**, trečiadienį, 11 val. r. naujoje Cicero miesto Rotušėje (Front Lobby), 4949 W. Cermak Rd. Vėliavą pakels Cicero jūros šaulių kuopa, vadovaujant Juozui Mikuliui. **Vasario 22 d.**, sekmadienį, 9 val. r. šv. Mišios Šv. Antano bažnyčioje, Cicero. Po šv. Mišių 10 val. r. **parapijos salėje** Vasario 16-osios minėjimas. Pagrindinė kalbėtoja – Rasa Čepukėnaitė.

Jaunimo centro kavinėje vasario 16 d., pirmadienį, 6 val. v. įvyks tradicinis Vasario 16-osios minėjimas. Kalbės Lietuvių rašytojų draugijos pirmininkė Stasė Petersonienė. Bus meninė programa ir vaisės. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Vasario 16-osios minėjimas **Los Angeles, CA** įvyks **vasario 8 d. Šv. Kazimiero parapijos patalpose**, 2718 St. George St., Los Angeles, CA. Programoje: 10:15 val. r. – vėliavų pakėlimas parapijos kieme; 10:30 val. r. – iškilmingos šv. Mišios; 12 val. p. p. – iškilmingas minėjimas ir meninė programa. JAV LB Vakarų apygardos valdyba ir Los Angeles apylinkės valdyba kviečia visus atvykimu ir auka prisidėti prie lietuvių stiprinimo išeivijoje.

Amerikos lietuvių susivienijimo **Merrimack Valley apylinkė** (Chapter of American Lithuanian Council, Inc.) kviečia į Lietuvos 91-ųjų Nepriklausomybės metinių minėjimą, kuris įvyks **vasario 15 d.**, sekmadienį, **Corpus Christi bažnyčioje** (Essex ir Union gatvių sankryžoje) Lawrence, MA. Po 11 val. r. šv. Mišių (dviem kalbom) 12 val. p. p. **parapijos salėje** (Common gatvėje) vyks priėmimas, bus surengti lietuviški pietūs. Taip pat rodysime filmą, gros muzika, kurią atliks saksofonistas iš Kauno Liutauras Janušaitis, skambės dainos ir kt. Papildoma informacija ir bilietų užsakymas – tel.: 978-685-4478 (Jonas Stundžia).

Lietuvos nepriklausomybės šventė **St. Petersburg, FL Lietuvių klube** bus paminėta sekmadienį, **vasario 15 d.** Minėjimas prasidės šv. Mišiomis už Lietuvą Šv. Vardo bažnyčioje 1:15 val. p. p. Po pietų minėjimas bus tęsiamas Lietuvių klube. Kalbėtojas – Lietuvos kariuomenės pulkininkas leitenantas Romanas Sakevičius. Trumpą meninę programėlę atliks „Saulės” mokyklos mokiniai.

Antradienį, **vasario 17 d.**, 10 val. r. prie **Juno Beach, FL miesto rūmų** bus keliama trispalvė Lietuvos nepriklausomybės paskelbimui prieš 91 metus pažymėti. Po vėliavos pakėlimo – kavutė su lietuvių moterų suneštais skanumynais.

ALT’o skyrius Lake County, In, **East Chicago, IN** Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos Vyčių 82 kuopa **vasario 22 d.** ruošia Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjimą, kuris vyks: **The American Legion Post 430**, 7430 Broadway, Merrillville, IN 46410. Renkamės 12 val. p. p. Programos pradžia – 1 val. p. p. Muzikinę programą atliks Rimas Pumputis. Norinčius dalyvauti prašome iki vasario 11 d. pranešti Birutei Vilutienei tel.: 219-322-4533 arba Joannai Rudzevičius tel.: 219-884-2220.

Auksinio Kranto apylinkė, FL Lietuvos tūkstantmetį ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo bei atkūrimo minėjimą rengia sekmadienį, **vasario 22 d. Flaming Pit restorano salėje** (1150 N. Federal Hwy, (US-1), Pompano Beach, FL). Minėjimo pradžia 12 val. p. p. Pagrindinę kalbą pasakyti pakviestas LB Floridos apygardos pirmininkas Kęstutis Miklas.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas **Boston, MA** vyks **vasario 22 d.** 1:30 val. p. p. **Lietuvių piliečių klube** (368 W. Broadway, S. Boston, MA). Iškilmingąją dalį pristatys Bostono lituanistinė mokykla. Pagrindinis kalbėtojas – NATO generolas Arvydas Pocius. Programoje: Norberto Lingertaičio režisuotas spektaklis „Lietuvos istorijos puslapių vartymas”. Daugiau informacijos el. paštu rimagirnius@hotmail.com.

Vasario 16-osios minėjimą **New York Apreiškimo parapijoje** šiemet organizuojame **vasario 22 d.**, sekmadienį. Tuoj po 10 val. r. šv. Mišių žemutinėje salėje vaisinsimės užkandžiais ir kava, o vėliau **Mt. Carmel parapijos salėje** (keli kvartalai nuo Apreiškimo bažnyčios) vyks oficiali šventės dalis. Papildoma informacija el. paštu: amberwings@mac.com.

Kovo 1 d., sekmadienį, 2 val. p. p. – Lietuvos nepriklausomybės šventė **Libertyville Civic Center**, 135 W. Church Street, Libertyville, IL. Prelezentė: Lietuvos Respublikos generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniulienė.

Šeštadienį, **kovo 7 d.**, 2 val. p. p. iškilmingas Lietuvos tūkstantmečio ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo bei atkūrimo švenčių minėjimas **St. Paul of the Cross bažnyčios salėje** (10970 prie A1A kelio, North Palm Beach, FL). Pagrindinis kalbėtojas bus Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York ambasadorius Jonas Paslauskas.

Sunny Hills, FL apylinkės valdyba praneša, kad šioje apylinkėje Lietuvos tūkstantmečio ir Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo bei atkūrimo minėjimas įvyks sekmadienį, **kovo 15 d.** Pagrindinis kalbėtojas – Kęstutis Miklas.